

ہزار نگیں دنیا

پروفیسر طاہرہ احساس جتک

بلوچی اکیڈمی کونٹر
عدالت روڈ، کونٹر

(c) All rights are reserved.

اے کتاب، درائیں حق گوں بلوچی اکیڈمی ءانت۔
بیداء اکیڈمی، رضا، کش ایشی، مواداں چھاپ کُت نہ کنت۔

ہزار نگیں دنیا
(آزمانک)

پروفیسر طاہرہ احساس جتنک

ء 2019

ISBN # 978-969-680-108-5

نہاد: = 100 کلدار

بلوچی اکیڈمی، اے کتاب میراث پرنٹنگ پریس کراچی، چھاپ کنائینگ، شنگ کنگ۔

نامدات

بلوچستان ئەدرايىس جەندەكارانى نامە كە بلوچى نېشىتە كەن آنت

لڑ

<u>تاكديم</u>	<u>سرگال</u>
6	☆ ہزار نگیں دنیا۔۔۔ علی دوست بلوج
9	☆ پروفیسر طاہرہ، آزمانک - ڈاکٹر نعمت اللہ بھٹکی
13	1- اُف پے غربی
17	2- بے ڈولیں سانگ
20	3- پُل، آپ ء نوٹ
22	4- اللہ پاک ء انصاف
25	5- یاتانی دریچگ
27	6- کجا انت آبادی
30	7- دومی کنارہ
33	8- راستیں مہر
36	9- اولی برف باری
39	10- شہمات
42	11- دہ سال ء گلدی ؎
45	12- آرام ء زند
47	13- دڑا جیں دشت

50	14-جاور
54	15-منی دل گنوک انت
58	16-لاچ
61	17-چوش ہم بیت
66	18-تکبر
70	19-واہ نے بدستی
74	20-وں
78	21-دیانت داریں آفیسر
81	22-وہ چوش ہم بیت
85	23-وہ دل سلام انت
89	24-بے ضمیریں مرد
92	25-پی اتھ ڈی اسکالر
95	26-مہر، تعویز
98	27-محرومی

ہزار نگیں دنیا

پروفیسر طاہرہ احساس جتک ۽ ماتی زبان براہوئی انت، بلئے آہانی گس ۽
بلوچی ۽ ہم گپ بیت۔ آئی کھول ۽ گوں علم، زانت ۽ لبڑا نک ۽ سیادی ۽ راباز دیرانت
ہے سبب انت کہ بانک و توانگ ۽ زانگ ۽ پڑا اتگ ۽ ہے پڑا کار کنگ ۽
انت۔ آئی پت ۽ پیر کی جاہ ۽ ہند خضدار انت۔ اودا و انگ ۽ زانگ ۽ خاص زالبولانی
راہشوئی ۽ آئی کر دستا کر زایت۔ ہماجا و راں کہ اودا و انگ ۽ زانگ ۽ جنک ۽ زالبولانی
عییز انگ بوتگ اودا ہم اے کھول ۽ در در دیگ بوتگ۔

مردم اے ہم گوشت کنت کہ اودے مہلو نک ۽ رااے در گت ۽ یک سکینے
رسٹگ ۽ آہاں و تی جنک پا و انگ جاہاں دیم دا تگ انت۔

علم ۽ زانت ۽ اے کاروان دیم ۽ جنزان ۽ و تی منزل ۽ نیمگ ۽ روگ ۽ انت
اے کاروان ۽ بانک ۽ و تی جنک حمیرا صد حسنی ہم گون انت کہ فلسفہ ۽ استاد انت ۽
لبڑا نک ۽ پڑا ہم نامدار انت۔ اے سوب مندی ۽ بانک طاہرہ احساس ۽ کرد ہوا را انت۔
بانک ۽ رادیر انت کہ لبڑا نک ۽ پڑا و تی ساچتاں دیم ۽ آرگ ۽ انت۔

بانک براہوئی، اردو ۽ بلوچی ۽ نبشتہ کنت۔ اے در گت ۽ آئی بازیں کتابے دیما
اتگ چوکہ بلوچی ۽ ”شائل“ آئی شاعری ۽ دپتر انت ۽ زالبولانی لڑ ۽ آئی ۽ اولی نام
انت کہ شعر اپنی دپترے چھاپ بوتگ۔ یک نیمگ ۽ بلوچی ۽ بازیں زالبولے جوانیں

شاعری کنگ ءانت ءلبزا نک ءنام در آرگ ءانت، ته دومی نیمگ ءبلوچی ءکسے
بزال فلشن ءہم جوانیں نام دیم ءپیدا ک انت۔ اے پڑا جنین آدم ہم وئی ساچشت
آل دیما آرگ ءانت ءآسر پدانت ک دیروئیں لبزا نکاں فلشن کجام جاه ءرستگ ء
آئی لوٹ ءگزر پے انت۔

بنداتی دور ءنو شتہ کاراں بانک گوہر ملک، بانل دشتیاری ءرنڈھتیں دگ
نبشته کار بوگ انت۔ نوکیں دور ءزاہدہ رئیس راجی، رخشدہ تاج، عند لیب چلکی، صبیح
کر کیم ءاے دگہ ہوار انت۔ بانک طاہرہ احساس ءہم بلوچی فلشن ءوئی گام ایر
کرتگ ءآئی آزمائکانی اولی کتاب ”ہزار رنگیں دنیا“ ءنام ءشمئے دست ءانت۔
اے گوں بلوچی زبان ءآئی مہر ءمان زمان انت۔

”ہزار رنگیں دنیا“ ءکل 27 آزمائک انت۔۔۔ آئی بُن گپ ءکسے آئی
چا گرد ءشوون ءدینت۔ زالبولانی بے وسی، نا انصافی ءزلم، امیری، غربی مہر ءمحبت،
وانگ ءزانگ ءازشست، دودھ رہیدگ ءدگہ بازیں بن گپ انت کہ اے کسہانی
تھا ہوار انت۔ آئی ءکسہاں ڈیہہ ءکلگ ءشہری زند ءندارگ گندگ بنت، ”یا تانی
دریچک“ ءاے ٹکر ءبہ چار ات۔

”فلم ہلاس بوت، من گوں وئی نوکر ءشہ ہال ءدراتک انت من گاڑی ء
اوشن توک ات انت بلئے مرچی کلیم گوں من گون نہ ات۔ منی بنگلہ ءہروڑیں آسراتی
است ات بلئے کلیم ءکی ات پرچہ کہ آڈنی ملکاں شنگ ات۔ ہمودا دگہ سورے کتگ
ئے ءمنا آئی یلہ کرتگ ات۔“

ہمیں پیم ء” بے ڈولیں سانگ بندی“ ءاے ٹکر ءبہ چار ات،

”ما گوشت که تئی جنک ء منے باز ہزمت کتگ آئی ء گوشت کجام

جنک؟

من گس بانک ء نیمگ ء دست طال کت۔ پیر مرد ء پے کندگ گوشت کے آ۔۔۔ اے منی لوگ بانک انت۔۔۔ جنک نہ انت۔۔۔ منا پہل کن، مہر دبوتاں۔۔۔ من گوشت بلکیں گوٹڈیں زہگ کہ لیب ء انت پتئی شرپ ء تئی دیم ء پیدا ک بوتگ انت۔ ہمے گپ ء من حیران بوتاں کاے چونیں سانگ بندی یے۔۔۔“
بانک طاہرہ احساس ء گیشتریں آزمائنک ”بیانیہ تکنیک ء نبستہ کنگ بوتگ انت۔۔۔ زبان ء بیان ہم سادگ انت۔ کسانیں آزمائنک زیات انت۔
اما، جوڑشت ء چیزے کسہانی آسر ء نیمگ ء کم دلگوش گورکنگ بوتگ بلنے پدا ہم اے بانک ء اولی آزمائکانی کتاب انت، آئی یک جہدے کرتگ ء آئی اے جہدے رالبزاںک ء الہ وش اتک کنگ بیت۔ باریں شرگدار آئی کسہانی باروا پے گوش انت۔۔۔ کمیں ودار الہی انت۔

ڈاکٹر علی دوست بلوج

شال۔ ۱۲ دسمبر ۲۰۱۸ء

پروفیسر طاہرہ ء آئی آزمانک

یک وہ دے آت کہ بلوچی نبشتہ کنوک کم ات آنت ء وانوک چدھ کم تر۔ اے ردء جنین آدم پنج حساب ء نیست ات۔ پنجاہ ء دھک ء مولانا ندوی ء ”اومن“ ء آرات جمالدینی ء ”بلوچی“ ء مردمانہ بلوچی ء نبشتہ ء وانگ ء سکین دات بلنے بڑن ؋ گپ ایش آت کہ زالبول اے پڑا فال فال ہم گندگ نہ بوت انت یکے ایش کہ بلوچ جنین آدم چلوج ء درکپگ ء پوت عیبے زانت ء دومی ایش کہ پڑالوالاں گیکیں وانگ جاہ ہم کم آت۔

اگاں راستی ء بہ گندے بلوچ زندء ہر پڑا باز پشت ء انت۔ حاوندء کریم ء بلوچ ء راساہ دات، قوم ء راج دات، زبان، ذات دات ء چہ و تی گنجیں دراچار دانگ پس دات کہ مالی داری یے بہ کنت بلنے بحث ء استال کہ گیگ نہ بنت گڑاں پماںی ہر نیمگ ء تھاری بیت۔ مرچی کہ آئی و تی چاریں نیمگ ء چم شانک دات انت گڑا زانت ئے کہ دنیادیم ء شنگ ء آنوں سر پد بوت کہ نیست ہماںی یگ انت کہ علم ء زانت ء رژنانی ء نہ زانت۔

اچوکہ من برا گوشت۔۔۔ منے جنین آدم تنگ چہ مردین اپدمنگ انت۔
بلئے نوں وہ بدل بوتگ، نوں پروفیسر طاہرہ آئی ڈولیں دگہ بازیں لائقیں شیرزال منے
دیم انت۔ ڈاکٹر طاہرہ بلوچ لبزانک مزنیں نامے، آوت یک استادے پہ چکاں
شوکارے۔ ڈاکٹر طاہرہ بلوچی براہوئی اردو نبشنہ کنت۔ آئی بلوچی شاعری یک
کتابے پرے زوتاں منی دیم گوستگ نوں آبلوچی آزمانک نویسی پڑا ایرکپتگ۔
آئی راج پہواںی زند باز نزیکی دیستگ پہواںی زند اڑ جنجالاں جوانی سر پدا نت۔
اے کتاب ہے پیمیں چاگردے رنگ ڈر شم پیشدارگ بوتگ انت۔

ڈاکٹر طاہرہ وقتی زبان براہوئی انت، بلئے آئی بلوچانی دومی زبان بلوچی
اے کتاب نبشتگ۔ بلوچستان بازیں دمگاں بلوچی براہوئی ہردو یک پیم
گوشنگ نبشنہ بنت چوکہ میر گل خان منیر بادینی مثال منے دیم انت کہ
آیاں ہر دوز باناں نبشنہ گپ جتگ۔ چوشیں مردمانی لڑ دراج انت کہ آبلوچی
براہوئی نبشنہ گپ جن انت، ڈاکٹر طاہرہ احساس ہمیشانی لڑ ہوارا نت۔

ڈاکٹر طاہرہ ووت زائیگ ڈک وجنجالاں جوانی پوہ انت۔ آے ڈگانی
پدر کنگ دیم آرگ باز شرزانت۔ اے آئی دل باز نزیک انت۔ اگاں شری
بچارے آئی موضوع غریب ڈکھ آما چیں مردمانی زند سر انت۔ ایشانی تھا سور
ہسانگ ردیں رسم، سورانی زر مال لاقچ، جنکانی کسانیں عمری سور، کسانیں
جنکاں گول پیرین مردمانی سور دیگ، یک جنے سرا دگہ جنے گرگ، وسو زلم،
روگیں بہتام سیہ کاری اے کسہانی تھا پیش دارگ بوتگ انت۔ اے اچیں رنگ
در شم انت کہ ایشان نبشنہ کار مار ایت ہے بانک طاہر سر حال انت۔

اے کتاب، آزمانک گونڈ ڈولدار انت۔ برے برے ٹیکنیکی حساب،
 کسے باز تک نہ نزور بنت چشکہ کسے، ”گل سر“ نزور ترا انت۔ اے گپ، دگہ انچیں
 گپ پشت کپتگ انت۔ آئی آزمانک در په در بزاں چہ زندگی، آزادت نہ انت۔
 ایشی، باز بندو گند انت بلئے من گندیں ڈاکٹر طاہرہ، اے گپانی سرا باز دلگوش دا تگ۔

ڈاکٹر نعمت اللہ چکلی

آزمائی بہر

(ہزارنگیں دنیا چھو ندارگ)

اُف پہ غربی

شام، ساعت پنج آت۔ آوتی کو ہنیں گلی گس، شست۔ دروازگ پر شنگ
ات ایوک، دیوالی سنگ مک ات انت۔ اے گس آئی پس، پیرک تیگ آت۔
بس ہے یکیں نیکی پس، پیرکاں آئی سر، کرتگ ات کہ آئی، راسا گہے داتگ آت۔
درائیں روچ مزدوری، خواری، رند آئی بدن چہ درد، بدحال ات، سک دم بر تگ ات
آئی دیم چہ دنڑ، حاک، یک ات۔ آیک کو ہنیں تکردارے، سرانشت۔ اے تکردار آئی
ماں، وی دستان جوڑ کرتگ ات۔

لہتیں سال بیت کہ آئی ماں مر تگ ات۔ آئی، راپہ وی ماں، علاج، پچھی
نیست ات۔ آ لوگ، نشت، توارے کت کہ "ماہ گل بیا اے بے چارگ، چاہ، ماہ
یے بدے مرچی من باز دم بر تگوں"۔ ماہ گل چہ کڈک، دراتک آئی دست، کلنڈیں
چاہ دانے، دوپیالہ ات انت۔ آئی اے چیز لشکری، کر، ایر کت انت۔ لشکری، توار
جت، ماہ گل تراز کوا، زررس ات انت؟

ماہ گل وی در تگیں گشان، را کمیں چک ات، گوشت کہ زکواۃ۔؟ توبہ
چرے زرال۔۔۔ در جان، پس من داں بیگاہ، زکواۃ، دفتر، دیم، نشت انت۔ من،
چار لوٹ شناختی کارڈ گون ات۔ من وی نام چہ درستاں ساری نوشته کرت بلئے منازر نہ

رسـت۔ اے دگه درائیں مہلوـنک، دست، ہزار، ہزاری تیـں نوٹ اـتـانت۔ اے درـست چـیزـر مـیـن، سـیـادـاتـ اـنـتـ۔ آـماـسـٹـرـ لـوـگـیـ اوـلـ۔۔۔ ماـھـگـلـ دـسـتـ وـتـیـ بـرـزاـ کـتـ گـوـشـتـ اـےـ ہـمـ زـکـوـاـتـ زـرـگـرـ اـیـتـ۔ آـبـلـایـنـ ماـشـٹـرـےـ اـیـشـیـ دـکـانـ ہـمـ اـسـتـ۔ آـلـیـ کـرـءـ زـرـمـجـ اـنـتـ بلـئـےـ آـچـیـزـ مـیـنـ سـنـگـتـ اـنـتـ آـلـیـ جـنـ زـکـوـاـتـ زـرـانـ گـپـتـ۔ منـیـ بـدـحـتـیـ بـسـ ہـمـیـشـ اـنـتـ کـہـ مـنـ غـرـیـبـاـ غـرـیـبـاـ کـسـ جـسـتـ نـہـ کـنـتـ۔ مـنـاـ یـکـ کـلـدارـےـ ہـمـ نـہـ رـسـتـ۔

اـےـ مـرـدـمـاـ بـچـارـوـتـیـ مـرـدـمـاـ نـوـکـرـیـ دـیـنـتـ۔ اـفـرـانـیـ وـتـیـ مـرـدـمـ اـنـتـ۔ مـارـاـ کـسـ جـسـتـ نـہـ کـنـتـ ماـھـگـلـ اـرـسـ رـتـکـ اـنـتـ۔ لـشـکـرـیـ اـتـوارـتـ کـتـ، ماـھـگـلـ توـ خـدـائـیـ اـمـیـتـ اـبـدـارـاـلمـ حـدـاـپـاـکـ مـنـےـ سـرـاـہـمـ بـزـگـ کـنـتـ۔

”بلـ اـےـ گـپـاـ تـوـبـہـ گـوـشـ کـہـ درـجاـنـ کـجـاـشـتـ؟“

آـہـبـہـ گـدـوـپـیـ دـفـتـرـ شـتـگـ۔ ہـماـگـنـدـےـ جـامـگـےـ جـوـڑـکـتـگـ آـتـ۔ ہـماـیـ زـرـانـیـ گـرـگـ شـتـگـ۔ ہـسـاـ ہـگـ جـنـکـےـ ہـمـ گـوـنـ اـنـتـ شـرـ۔۔۔ لـشـکـرـیـ اـچـاـہـ پـیـالـ لـنـطـانـ جـتـ گـٹـ گـٹـ اـچـاـہـ وـارـتـ۔

مرـچـیـ لـشـکـرـیـ دـلـ یـکـ اـمـیـتـ اـسـتـ اـتـ، پـرـچـہـ کـہـ حـاـصـلـ خـانـ گـوـشـتـ اـتـ کـ

یـینـکـ اـچـپـرـاسـیـ جـاـگـ ہـوـرـکـ اـنـتـ مـیـجـرـ آـلـیـ دـرـتـیـ اـنـتـ بـانـدـاـتـرـاـ ہـمـوـدـاـ بـرـاـلـ اـلـ تـرـاـےـ

نـوـکـرـیـ رـسـ اـیـتـ۔ لـشـکـرـیـ اـوـتـیـ تـمـاـیـیـ زـنـدـاـ مـزـدـوـرـیـ پـوـرـیـاـ گـرـیـ کـتـگـ آـٹـ۔ آـلـیـ ہـفـتـ

زـہـگـ اـتـ اـنـتـ۔ آـلـیـ دـرـسـتـیـنـ زـہـگـ مـسـیـتـ وـانـیـنـگـ اـتـ اـنـتـ۔ لـشـکـرـیـ اـمـداـمـ دـلـ

گـوـشـتـ کـہـ غـرـیـبـ سـبـبـ مـنـ وـتـیـ زـہـگـاـلـ اـسـکـوـلـ وـانـیـتـ ہـمـ نـہـ کـنـاـ“۔۔۔!

یک روچے لشکری چہ مَسیت، ملا اش کت کے علم، در برگ ہر مرد جنین،
سرافرض انت بلئے آتھنا نیکرا ہی علم، و تی زہگاں دیگ، انت دنیائی علم، حاتراز رہ
مال، ضرورت انت، گوں من زرنیست ات۔

شب گوست شُت۔ دومی روچ، حاصل خان لشکری، رابینک، میجر، کرا
برت۔ بیچارگ، دل درک کنگ، ات کہ باریں چون بیت، نوکری رس
ایت یا نہ رس ایت۔

حاصل خان دفتر، پرت آئی پشت، لشکری پرت۔ لشکری دل، گشگ،
ات چونیں زیب داریں دفترے منی بچک، اگاں بوانتیں انچیں دفترے، مالک
بوتگ، ات بلئے منازرنیست انت کہ زہگاں وانیت بہ کنا۔
میجر، تو اکرت، آں واجہ لشکری تئی چنت زہگ، انت؟
لشکری، پسوات۔

”واجہ ہفت زہگ انت۔“
”چنکس جنک، چنکس بچک انت؟ میجر، و تی کوت، راشرکت،
دست جیب، کت انت۔

”واجہ شش جنک، یک بچکے۔“

”بچک کسان انت، یا جنک؟“ میجر، گوشت۔
ناواجہ جنک مسترانت، لشکری، گوشت۔

میجر، پہ بچکندی گوشت۔ تئی جنک مسترانت گڑاں شررنگ، ہم بنت
تو پرچہ نوکری لوٹ نے۔

لشکری ء گوشت ”واجهہ من سر پدنہ بوتاں؟“

میجراء گوشت ”بائندِ انت تو سر پد بہ بنے۔“

لشکری ء گوشت واجہ من غریبے اوں بلئے بے غیرتے نہ اوں۔

”من ہر چیز، سودا، کت کناں بلئے وتنی عزت، سودا، کت نہ کناں۔“

گوئے گپا لشکری گوں گزیگتیں چماں دفتر، دراٹک، گس، نیمگ، راہی بوت۔ آئی

دل، دم پر ساعت ہے یکیں حیال پیدا ک ات کہ اف پر غریبی، کہ چوشیں روچ اوں

پیشدار ایت۔

بے ڈولیں سانگ بندی

سر سبز ۽ شادا بیں کوہ ڏلانی دامن ۽ کچائیں سڑک ۽ سرا منے گاڑی اینگو
آنگول ڏان ۽ روان ات۔ من سک ڻیگ اتاں۔ کولر ۽ دپ چھ کرت، ”اُف یک
ترمپے آپے مان نیست انت“۔

فاروق ۽ ٹھہک دات ڳوشت ”آں بانک ترا پکنک ۽ باز شوق ات ناں
نوں مزاہ ہے گر“۔

من ڳوشت پرواہ نیست اللہ مزن انت۔

کے دور ۽ لہتیں گس گندگ بوت انت۔ من توار جت ”بوشت اڈے باو
اوایہ چار لہتیں گس است انت، جلدی راہی بو۔۔۔ اے کوہانی مردم سکیں
مہمان نواز انت۔“

ماچہ گاڑی ۽ ایر کپت انت ڳسانی کرا شست انت۔ اے سر سبز میں جا گئے
ات۔ دڑ چکانی سا ہگ چون وش انت۔ قدرت ایشانی نگہ پان بات۔ اے سہت ۽
ترندیں گوا تے کشگ ۽ آت۔ منی گشان گوات ۽ بال دات بلئے منی لنٹانی سرا شعر ۽
گالے ات۔ ”بال کن منی گشان ہمراہ یے منی جان“، فاروق ۽ کند ات۔ واوا۔۔۔ تئی
حشکیں لنٹانی سرا چو نیں وشیں سوتے۔ فاروق منی لوگ واجہات۔

من گوشت ”تو کہ ہمراہ بے دنیا میں چماں منی ہمراہ انت۔ من
وتی گھٹری چارات کے دونج آت۔ اے کسانیں آبادی یے ات لہتیں حاکی گس ات
انت۔ ادے سادگیں زندو بودے آت اداء ہروڑیں مال ڦمیش، گوک، گز انڈ، است
آت ہرنیمگ ۽ مرغ ڦمیشانی توار، گوکانی توار، ہر گوراء چڑ کا آت۔
لہتیں جنین آدم منے دیم ۽ پیدا ک آت۔ مارا ایشاں بُرت ۽ یک بانے
نادینت۔

گس با نک یک شرگلیں جنکے آت۔ ایشی ۽ عمر بلکیں بیست سال بو تگ
آت۔ یک گونڈیں ز ہے گس ۽ دیم ۽ گوازی کنگ ۽ آت۔ مارا آئی ۽ پیتل ۽ تاس ۽
سار تیں آپ دات۔ گس با نک باز زیبا آت، آئی و تی چماں سیا نیں کنجل جنگ آت،
لئنے سہرات انت ۽ دیے چو چار دھی ماہ ۽ آت۔

من جست کت کہ ”اے گونڈو کہ گوازی کنگ ۽ انت کئی ز ہگ انت؟“
آئی ۽ پسodat کہ ”منی ز ہگ انت۔“

ماشاء اللہ --- ”تی عمر و کسان انت گڑا اے چون تی ز ہگ انت؟“
آئی پسodat کہ ”ما کوہی مردم و تی چکاں زوت سور دینت۔“

گس با نک ۽ منے دیم ۽ نان آرت ۽ تاس ۽ شیر ۽ بینگ مان کت۔ من
گوشت کہ فاروق بے ور چوں وش انت۔ ما شہر ۽ مدام کڑہائی ۽ روست و رأنت اے
سادگیں چیز په منے بالا د باز جوان انت۔ وہدے مانا ن وارت ۽ ہلاس کت۔ یک
پیر مردے گس ۽ اتک، آئی عمر شست ۽ هفتاد سال بو تگ ات۔ آئی دست ۽ لٹے است
ات سلامے دات۔

فاروق گوں آئی ء دست ڻ دزوہ بوت--- حال ڻ احوال بوت۔

آئی ء وئی لوگی ء را گوشت کے باریں شما مرد ماناں ورگ مرگ داتگ یا
ناں؟ من ڏگاراں کارء بوتگ اوں۔

فاروق ء گوشت ”کہ تئی جنک ء منے باز خدمت کتگ۔“

آئی ء گوشت کجا م جنک؟

من دست ہما جنک ء نیمگ ء ٹال کت۔

پیر مرد ء کندات ڻ گوشت کے اے منی لوگ بانک انت۔ جنک نہ انت۔

من ء پہل کن من نہ زانتگ۔

گونڈیں زہگ کہ لیب ء آت تچان ء پیر مردم ء کرا اتک ڻ گوشت اش ابا
ابا--- تو اتگ یے۔

من حیران بوتاں کہ اے چونیں سانگ بندی یے اے مرد ک وچٹ پیر
انت، اے زال ء بہ چار کہ چار دہی ماہ یے ء اے مردو--- حدا ہم چونیں زلم کنت۔
گلڈی ء ماچاے مرد ماماں اجازت گپت ڦراہ گپتیں۔

من گاڑی ء و سوار بوتوں بلئے منی سر جمیں پگر گوں ہما جنک ء آت کہ آوی
زندہ گوں اے پیر مرد چون گوازین انت۔ اے چونیں زندگی یے ء اے چونیں
کانو دے۔ بھے پگر اں من ء سک ٻکانسر کر تگ آت۔

پُل، آپ ء نوٹ

جنین ء تو ارکت، او پنڈوء پس گس ء شکر نیست انت---!

من گوشت کہ "من چون کناں کہ شکر نیست---! منی کرزاں نیست۔"

جنین ء تو ارکرت ہما پنجاہ ء نوٹ کج انت کہ تو گوشت کہ من بچت کتگ
ہ بینک ء جمع یے کنیں، برو چھانی ء شکر گر بیار۔

من وقی جیب دست جت، اف--- پنجاہ ء نوٹ کہ من پہ مہری ء جیب ء
کتگ آت کہ من ایشی ء ایر کناں بلئے مرچی ہے شکر اس بلاس بوئگی آت۔ من مدام
وقی جنین ء گوشیں کہ لہتیں زرایر کنگی انت۔ چیز چون گران انت ولہ یک روپی ء
یہ ہم بچت نہ کنت۔ من تھنا ارادہ کرتگ آت کہ پنجاہی یے ایر کناں۔ بینک ء
اگاں ہر ماہ پنجاہ ایر بہ کناں۔ گڑاں چنت بنت؟ تو زانے کہ منی پگار چنکس انت
بس یک ہزار گس ء حرچ باز انت۔ من پمیشا گوشائ کہ مارا چیزے زرایر کنگی
انت۔

من تو ارکت برو پنڈوء دیم دئے دکان ء بلئے شکر کارایت۔

من وقی فائل زرت ء چہ گس ء در کپتاں۔ سائیکل ء سوار بوتاں ء دیم پہ دفتر ء
رہا گ بوتاں۔ دیم ء یک پہلے است آت من چہ کیتوا ہما پنجاہی کش ات کہ مرچی
ایشی ء آخری دیدار کنیں پدا بینک ء جمع کنگی انت۔ ہمے وہ ء کہ من پنجاہی درکت

گواٹ، ترندیں کو لے، چہ منی دست، پنجاہی زرت، بال دات۔ پہل، جہل، آپ
 تھگ، آت منی پنجاہی ہے، آپ، کپت۔ منی دپ، چودرگیں بوٹ، بوت۔ من، چہ
 سائیکل، جہل، ایر انکاں، آپ، را یک، پیم، چاراٹ، داں گندال کہ، ہماں، منی
 پنجاہی، آپ، گون، انت، ہروگ، انت، من، توارکت۔ تو کجا روئے، منی مہروان،
 کجا روئے، من بر باد باباں کجا روئے۔ بوشت۔ بوشت۔

اللہ پاک، انصاف

آئی لاش حون، مین ات، کسانیں باگے، یک کنڈے، کپوک آت۔ آئی
وفاداریں خدمت گار، لاش ہم آئی کش، کپوک آت۔ گل بانو، دیم، یک بچکنڈے
آت۔ مرچی اے مز نیں جیل، دیوال چخو، ملورانت گوں خدا، اے چخو شکایت کنگ،
آنت کہ منے بانک کحاجم قصور، گشگ بوتگ، آئی راچو بے دردی جنگ بوتگ۔ جیل،
دومی کنڈا، لہتیں جنین آدم رنج، ملوری، اشتوك اتاں۔ گل بانو، کسانیں زہک لاش، کرا
اوشتاتگ، گریوگ، اتاں۔

من اے گونڈوانی کراشتاں، ایشاناں بگل، گرت داں ایشاں گلیشور گریوگ
بنا کت۔ من ایشاناں تسلہ دات، چہ لاشاں یک کر، برت۔ آزہک یکے دومی، پہ
ارمانی چارگ، اتاں۔

کوہانی دامن، کسانیں میتیگے ات۔ اے کوہانی سرسبز میں دامن، گل بانو،
وتی کسانی گوازینتگ آت۔ گل بانو چہ کسانی، وشر گلیں جنکے آت۔ وہدے آورنا بوت چو
چار دھی ماہ، بوت۔ ہمہ ہند، زرداریں رئیسے، وہدے گل بانو دیست داں دومی روچ،
آئی لوگ، شُت۔ پداوتی مات، پت گوشت انت کہ منی گواجا ر، گل بانو، لوگ،
برات رئیس چوکہ مز نیں مالدارے ات پمیشا گل بانو، مات، پت وش بوت انت کہ

آئی زہگِ سانگ گوں مز نیں کھو لے ء بوئگی انت۔ آسک گل اتات۔ ہے زوتاں پہ سوراء تیار بوتاں۔ گل بانوء پس ء ہمے رئیس ء مال کر س اتگ اتات ایشی ء گیشتری بہر گل بانوء دات۔ ایشانی سور بوت ء گل بانو و تی ترو ء نا کو ء لوگ ء شست۔ وہ گوازن آت گل بانوء رادوز ہگ بوت۔ بلئے نوں رئیس پشومان آت کہ من پرچہ و تی زر ء مال گل بانوء نام ؋ کرتاں من چون بہ کناں کہ اے زر ء مال دو بمنی نام ؋ نبشتہ بہ بنت۔

یک روچے رئیس ؋ گل بانوء گوشت تو ہنجپوزراں چون کننے، ایشاں منا بدے من چے ایشاں کاروبارے کناں۔ بلئے گل بانوء گوشت کہ اے منی پرداچ آنت من ایشاں تراچون دات کناں۔

اے گپ ؋ رئیس ؋ راسک تورینت، آئی په ضد ء کینگ و تی تو پک درکت ؋ گل بانوء سرا داشت ؋ گوشت کہ ”جلدی کن و تی مالاں منی نام ؋ بہ کن“۔۔۔ اگاں ناں گڑا۔۔۔ گل بانوء و تی زہگانی دیم ؋ چار ات آبر ئگی ات انت پکیشا آئی ؋ رئیس ؋ را گوشت کہ ”بروکا گدے بیار مالاں انوں تئی نام ؋ کناں“ منی درائیں مال ؋ جانید اچد پڈتئ انت، آئی ؋ و تی لنک ک کا گدء جت۔ رئیس ؋ ہمے کا گدو تی کیتو ؋ کت کمودیر ؋ پد آئی ؋ گس ؋ نوکر توار کت کہ بر گل بانوء تو ارکن من باگ ؋ اوں۔ وہ دوئیں باگ ؋ اتک انت۔ رئیس ؋ ہر دو تیرے تیرے جت آنت ؋ ایشانی لاش باگ ؋ دور دات ؋ گوشت اے نوکر گوں منی جنین ؋ سیاہ کاری ؋ بو تگ من پکیشا اے کشٹگ انت۔

رئیس زادگ ؋ راشکار ؋ باز شوق ات۔ نوں آسک وش آت کہ مال ؋ ملکت ہماں دست ؋ اتات جنین دگہ باز بہیت، آدر شست شکار ؋ کوہانی نیام ؋ کوہ ؋ سراسر کپت

بلئے پادے لگوشت جھل کپت۔ سے روچ گوستگ آت مردم حیران اتاں کہ رئیس
کجا گارانت۔ آئی جون را ہمودا کوہانی باہی مُرگ اے دگہ رستراں وارت کپ
کپ کرت۔ وہدے یتگ مردمائ آئی پٹ پول بندات کت داں آئی لاش ہمودا
کوہ دز کپت ہے پٹ پول نیام مردماناں اے ہم معلوم بوت کہ رئیس گوں وتنی
جنین اے پے کلتگ۔ درائیں مردمائ گوشت کہ حداء گوں رئیس گلشگ گل بانوءے
را انصاف داتگ۔

یاتانی دریچگ

من سینما ہال، چٹ ہما کنڈا نشਟگ اتوں کہ چہ دریگ، ساریں گواتے
پیدا ک آت۔ ہما پیش، وڑا کہ آگوں من یک جاہات، بلئے ہال، مردک، دریگ بند
کت۔ من اے مجی، ہاما مردم، گوناپ، شوہا زکنگ، اتوں بلئے آگنڈگ نہ بوت۔ آ
نوں کجا شوہا زگ بیت۔ آئی، رامڈتے بیت کہ منا دنیا، تزندیں تو پانا نی تھا یلہ یے
داتگ، نشਟگ۔ من گین سارے کشات، پکر کت کہ من چونیں ڈکھ، ویلیں گارے
کپتگ اول۔

آئی گوں من انچیں دھوکہ یے کرتگ آت کہ سینما، پردہ، فلم، چارگ،
اتوں بلئے منی سوچ، فکروتی، گوشنگیں یاتان آت۔ منی چماں ارس چوہور، رچگ،
اتاں۔ مرچی منی دست، تئی دست نیست ات۔ ہما قول، اقراریات انت کہ تو چونیں
وشنیں گپ جتگ آت۔ تو گوششگ آت کہ منے یک ماڑی یے بہبیت، دیم، یک
گاڑی یے اشتوك بہبیت، یک دوز ہگ، ڈن، گوازی، کنگ، بہ بنت، اے وش
حیالیں جنت مدام تو منا پیش داشتگ آت۔ پدا من گوشش کہ من، پچ، نہ لوط ایت
ایوک، تو سلامت بہ بئے، بس۔ پر چکہ تو منی زندگی یے۔ منے نوک سور بوتگ
آت کلیم ڈنی ملکے، روگ، آت۔ من گوشش تومہ رو، داں آئی، گوشش کہ ادا گزران

ند بیت من شمئے حاطر اڏنی ملک ء رواں، شمئے آسراتیء واستهء شمارا من وش ء وشحال
گندگ لوٹاں۔ فلم انگت روگ ء ات ء من وقی ترا نگاں گارا تاں۔ منی ذہن ء منی
گوست ء یات پیدا ک ات انت۔ منایات انت انت که فلم وہدے بلاس بوت تو
من ء دست ء گپت ء چہ ہال ء ڈن گاڑی ء کرا او شتارینت۔۔۔ تو گوشت منی جان
۔۔۔ یک روپے مارا ہم انچیں گاڑی یے بیت۔ ماوتی جندء گاڑی ء سوار باں۔

فلم بلاس بوت من گوں وقی ملازم ء ہال ء درا تکوں۔ منی گاڑی ڈن ء او شتوک
ات بلنے مرچی کلیم گون نہ ات۔ منی بنگلہ ء را ہر ڈیں آسراتی مان ات بلنے کلیم ء کی
ات پر چکہ آڏنی ملک ء شنگ ڦہمودا دگه سورے کنگ ڻمنا یله یے دا تگ۔ من وقی
جندء محنت ء اے جاہ ء سر بو تکوں۔ گوں ہے یا تاں منی روانہ بو توں، تا نکہ من گس ؋
سر بو تاں۔ سر جمیں را ہ ء منی دل ؋ ہمے یکیں گپ آت که مردین آدم سکیں مطلبی بنت آئی
مہر انی ء سر اباور کنگ بہ بیت۔

آبادی کجا انت؟

سچہیں میتگ، مردم ہے پر یشانی، گارات انت کہ نوں چون بیت۔ روچ،
 ڈرستیں مردم و تی کاراں دست گٹ اتاں بلئے شپ کہ بوت درست پریشان بوت
 انت کہ نوں چون بیت۔ لہتیں روچ ساری روتاک، جارے جنگ بوتگ آت کہ
 درائیں کچائیں بان، جگی دوردیگ بنت۔ شپ، دہنج آت درائیں مردم یکجا چ بوت
 انت، اے باہت، پگر اش کت۔ یکے، گوشت، ابوڑے بابی من چون بے کنان، آلی
 دست سرا کتاں، گوشت کہ مارا سی سال انت کہ ہمے جاہ، نشانگ، زندگوازینگ
 نوں یکدم ما کجا بے رووال؟

ما سر جمیں روچ، کمپنی، کار کناں، شپ، و تی کڈک، کا یاں نوں اے نوکیں
 جخالے کہ آمنے ہمے کڈ کاں ہم دوردیگ لوٹ انت۔ ما بے کس، غریب کجا بے رووال؟
 ما و تی گونڈ وال کجا بے برال؟ حکومت، منے غریبانی پرواہ نیست، آلی، اراؤں منے
 دردار کار نیست۔ دگہ یکے، گوشت کمنی بڑاں تو و تی زہگاناں وا نگ، زانگ،
 راہ نشان دا تگ یاناں؟

اف تو چونیں گپ کنے مارا گس، پورگ، پچھی نیست تو و انگ، گوشے
 اف اڑے غریبی۔۔۔ نوں باریں چون بیت؟

اے بیتگ ء یک کالوں یے ہم است ات کہ چپر اسی، چوکیدار، ٹکلر کانی
نام ء الات آت۔ رحمت خان پگر کنگ ء ات کہ ہمے کواڑانی کرا درستیں مزدور پوت
کچائیں گس بست ء و تی زند ء ہمودا گواز یینت کن آنت۔

رحمت خان یک زانٹکاریں مردے ات۔ درائیں بیتگ ء مردم لیجاح مج بوت
انت۔ رحمت خان چہ موڑ سائیکل ء ایر کپت ء ایشانی کرا اتک ء گوشت کہ وا جہاں سے
چیز ء مدام عزت ء بہ کن ات ماس ء پس، استاد، ء کانو دء۔ چپر اسی ء تو ار کرت وا جہ
ہمے چپر اسی ء چوکیدارانی کواڑاں بہ چار چھوٹنگ انت۔ منے گس ء مردم بازانت
بازے ده ده مردم انت۔ دو مرہ انچوکیں برائڈ جہل ء دوفٹ آخر ما مردم نہ انت؟ افسرانی
گسال بہ چار بلنے آایوک ء دو مردم انت مرد ء جن، بس دوز ہگ ء اے بلائیں بیگله،
بلائیں کمرہ بلائیں ہاں، سر کار گوں سر کاری ملازم ماں انصاف نہ کنگ ء انت۔

رحمت خان ء گوشت اے کمپنی ء مالک ء باند انت کہ مزدور طبقہ ء و استہ
یک کالوں یے بستیں گڑا مزدورانی مستلہ حل بو تگ ات بلنے کس توجہ نہ کنت۔ تھنا
غريب بر باد انت کہ اے بلائیں کمپنی والا ایوک ء و تی کار ء کنا و تی آمدن ء مزن کن
انت آئی ء را گوں بے و سیں مزدور ء چے کار۔

رحمت خان ء گوشت کہ اے کچائیں آبادی یے چنانی ء غیر کانو دی انت
ایشی ء ال م دور دی ینت۔

گڑا نوں چوبہ کناں، باندا یک ریلی یے بہ کش انت اخبارانی دفتر ء دیم ء
زار شانی بہ کناں حکومتی مردم اں درخواست بہ دیاں کہ منے نند جاہ ء بن دو بست ء بہ کنت

کہ ما کجا بے روایں۔

دومی روپی جمین، رمضان، لاودرائیں بیتگ، مردم پنج بوت انت،
ریلی یے جوڑ کت نعرہ جنان درکپتاں۔

”لاپ، پنج، گیس، لاپ، پنج، گیس۔۔۔“

باریں اے توار کجا رس ایت، پے بیت۔ چو مہ بیت کہ گوشتگیں سال
ء، وڑاوت سراوت آچ غریبانی گساں آس بہ گیپت۔ ہئے گسانی آس گری، چل
مردم بیران بوٹگ آت بلئے حکومت، انگلت اے مسئلہ حل نہ کٹگ کہ اے آس چون
لگ ایتگ۔

روزگاری، بے گسی، بے تعلیمی، معاشرہ، دز، ڈاکو پیدا ک بیت لاپ،
واسٹہ مردم ہر وڑیں گندگیں کارکنت۔ اے ریاست، ذمہ واری انت کہ معاشرہ،
مردمان مکمک، مدد بہ کنت۔

رمضان، توار برز کت، گوشت کہ لاپ، پنج، گس۔۔۔ لاپ، پنج،
گس۔۔۔

دومی کنارہ

آئی ءزوت گاڑی ء دروازگ پچ کرت گوں تیزی ء گونڈوء کرا سر بوت۔
 گونڈوء راسائیکل ء لگت کنگ ء چغل داتگ ات۔ ولہ آسک ٹپی ات، جنک باز
 ترسو کے ات ء گریوگ ات۔ میڈم ء آئی راوی بگل ء کت ء گاڑی ء سوار بوت۔ میڈم
 وی بنگلہ ء سر بوت ء جنک ء راپنگ ء سر انادینت۔ آئی ء وی کار دار توار کرت، ورگ
 ء چیز آورت ء جنک ء رادات۔ جنک ء ورگ بندات کت۔ میڈم ء کار دار لہتیں زر
 دات کہ برو لیب ء گوازی ء چیز بہ گر بیار۔ کار دار شت لہتیں لیبی چیز گپت ء آرت۔
 نوں گونڈو سک وش ات ء گوازی ء بوت۔

اے میڈم ء را پانزدہ سال بیت کہ بے چک ات۔ میڈم ء پہ واہے اے
 زہگ چارات کہ اے سہت ء گوازی کنگ ء ات۔ میڈم ہمے گونڈوء چارگ ء
 پگرے ء کپت کہ زہگے ء پیدا ک کنگ چخو تکلیف دنت پداشی ء مزن کنگ، تعلیم
 دیگ، معاشرہ ء جوانیں جاہ یے دیگ، یک بلائیں جہدے لوٹیت۔ بلئے مرچاں
 اے کسانیں زہگ چہ بمب ترا کاں فنا بنت ء روانت، اسکول، کالج، یونیورسٹی ء ہم
 زہگ محفوظ نہ انت۔

ہاما تاں جست کن کہ آوانی زہگ بمب ترا کے ئکلر ٹکر بو تگ انت۔ ہما
 ماں ء جست بہ کن کہ آئی جنک ہفت، ہشت سال ء عمراء ڈزی بنت ء درندہ مردمانی
 دست ء روانت خراب کاری ء دور دیگ ء رندا گنگ ء دور دیگ بنت۔ مہلوک چون

ظالم انت کہ آواں اے گونڈیں معصومانی سراہم رحم نہ بیت۔ میڈم پادا تک شت جنک، کرا آئی، راجچک ات، دل، دعا کت کہ حد انت کے زہک، دگہ وارث مہ بیت اے منی زہک انت، منی بہ بیت۔ من و ت ایشی، رو دیناں منا زہک نیست منی گٹھ حالی انت منی گس، چک، تو ار نیست۔

میڈم، زہک، راناں دات، پلنگ، سرانا دینت۔ رند، و تی ماڑی چارات کہ اے بلا تیں گس، آیوک، من، مرد پچے کناں؟ اے بلا تیں ماڑی، رادگہ وارث نیست۔ پدا دعا نے کت کہ ایشی، رادگہ وارث مہ بیت اے منی چک انت من ایشی، و تی زہک، پیم، رو دیناں۔

میڈم، و تی کاردار چیز، گرگ، بازار، دیم دات، و تسله بوت کہ شپ انت، اے زہک، رند، کس نیت۔ اے منی زہک انت۔ نیم گھنٹہ، رند آئی، کاردار اتک، میڈم، را گوشتے کہ بی بی بازار، یک مردم سک پریشان ات، کوکار کنگ، ات کہ منی جنک گارانت، منی جنک سہب، سرانیگ انت گارانت باریں کجا انت۔ سہریں جامگ، اسپیتیں شلوار، مود کسان انت، گوشائ پوپلی درانت منی لوگی سک بے وار، بزرگ انت گریوگ، انت۔ کاردار، گوشت کہ من اے مردم آرتگ پر چکہ اے درائیں نشانی ہے جنک نیگ انت۔ میڈم، دل جھل کپت، آئی، گوشت کہ مرد ک، آپیار۔

کاردار، مرد ک، آورت۔ جنک، وہدے و تی پت دیست داں سک گل بوت۔ مرد ک، میڈم، دیم، دست بست، دعا کت کہ تو منی زہک، آرتگ دگہ درند اہانی دست، رگینتگ۔

میڈم پارمانے جنک ۽ چارگ ۽ ات کہ آئی مردگس ۽ پتھر۔ آسک ملور
 ات کہ آئی ۽ دست ۽ چیز گار بوت۔ آئی سرچکر وارت ۽ پلنگ ۽ سراکپت۔ بے
 سدی ۽ آئی ۽ مردمان آئی ۽ را ہسپتال ۽ بُرت۔ ایم جنسی ۽ جلدی جلدی دارو ۽ درمان
 کنگ بوت۔ وہدے آئی ۽ ہوش کت گڑا ڈاکٹر ۽ آئی مرد توارجت کہ ترا مبارک بہ
 بیت تی جن ۽ لاب پ پُر انٹ۔

راستیں مہر

شاہ بانو تو منا میل کنئے ۽ وتی راہء اچ من جتا کنئے ---؟

ہو شاہ بانو ۽ گوشت - تو منی تھا پے کمی یے دیستگ بہ گوش، من تئی تروز گہ اوں، منی غربی ۽ مہ چار، اللہ مزن انت منا تعلیم است منی دست سلامت انت من تئی واستہ محنت کناں، من ترا جوانیں زندے دیاں، منی مہر پہک ۽ راست انت، من ۽ یلہ مہ کن --- اسلم ۽ چم چہ ارس ۽ پُڑ اتائ - شاہ بانو منی کر ڙا زر ۽ مال نیست بلئے من محنت کناں، تراوش کناں تو منی سرا بھیسے بہ کن -

شاہ بانو چہ زہری ۽ اسلم ۽ چار گ ۽ ات -

شاہ بانو منا اے جتنا ۽ درد ۾ مہ دئے، بچا من پر تو گز یوگ ۽ اوں - منی دل ۽ حقاں مہ زور شاہ بانو چومہ کن ---

بلئے شاہ بانو پر حیم ۽ گنوک ات کہ آئی ۽ کرا زر ۽ مال، ماڑی ۽ بنگلہ است ات - رحیم ۽ گوشت کہ ممن سور نہ کرتگ، پر چکہ شریں جنک نہ رستگ نوں تو منی زند ۽ اتگلے ہے، منی شوہا ز سر جم انت - وہ گوza ان ات رحیم ۽ شاہ بانو ۽ مہر محکم بوہاں ات ۽ بے چار گیں اسلم یک کر کنگ بوتگ آت - وہ دے اسلم ۽ گواجا پہ شاہ بانو ۽ اتک داں

شاه بانوءَ گوشت کہ من اے لنگڑِ وارءَ نہ گراں۔ دگہ لہتیں مردمانی ہم گواجا راتک
انت بلنے شاہ بانوچہ درستاں انکاری بوت۔

نوں شاہ بانوءَ پت مجبور بوت گوشتے کہ من نوں تئی انکاراء اوپار نہ کناں تو
چخو مردم انکار کر گتگ نوں ہر کس بیت انت من ترادیاں۔

رجیم پہ شاہ بانوءَ چٹ گنوک ڈیوانگ ات۔ پمیشا آئی درستیں مردم انکار
کر گتگ اتاں لہتیں روچ گوست، آئی پس ناحقین بہتا مے قید کنگ بوت۔

شاہ بانوءَ گورا زرنیست ات آئی پت یلہ کنگ ہباز زر ضمانت پکارات۔ شاہ بانو
ء براس کسان اتاں، انوں اسکول ہوانگ اتاں۔

شاہ بانور حیم گس تھان تھان ہشت کہ چر حیم ہزر گریں ہروئیں وئی پت
ء چے قید ہدر کنیں۔ وہدے شاہ بانور حیم گس ڈپ ہشت داں کاردارے دراتک۔

شاہ بانوءَ گوشت کہ منا گوں رحیم کاراست انت۔ کادارءَ گوشت کہ جل آئی جنین،
چک اتلگ انت آدمانے ہپد کیت انت۔

گومے گپ ہشاہ بانوءَ ڈپ چج بوت، آئی دست ہپا داں کار یلہ دا۔

شاہ بانوءَ گوشت کہ برو رحیم ہوار کن۔

وہدے کاردار شت، رحیم لوگی اتک ہگوشتے کہ تو کئے ات؟ پرچہ اتلگ
اٹ؟ منی مرد گوں تراپے کاراست انت؟ منی لوگوا جہ گوش ایت من ترا پچانیا راں۔

گوں ہئے گپ ہشاہ بانو واتر بوت شت۔ بنگلہ پشت ہما پہل ہمرا کہ

جھل ء آپے است ات آئی دل ء ات که ووت ء ہمودا دور بندنٹ پر چکھ آئی ء را اے
بلائیں دھو کہ اوپار نہ بوت۔

ہمے ساعت ء اسلم رس ات ء آئی ء دستے داشت، وہ دے آئی ء چک جت
داں اسلم انت اوشتا گنگ، شاہ بانو ء پریات کت ء آئی ء را بگل ء کت۔ اسلم ء گوشت
کہ پگر مہ کن من و تی ڈگار بہا کر گنگ انت زرمنا گون آنت بہ روائی پت ء چہ قید ء
درکناں۔ پت ء در کنگ ء رند شاہ بانو ء گوں اسلم ء سور کت ء زانت کہ اصلی مہر کجا م
چیز ء نام انت۔

اولی برف باری

چٹ سردیں شپے ات۔ دور وچ بیت کہ برف گواری بوتگ ات۔ نوں
 شپ، دونج ات من جانے کش ات، اے وہدے سک سردات۔ منی جان لرزگ ات۔
 من انگوآ نگو چارت درستیں مردم واب اتائ۔ من ڈن، در یگ مدان مدان ات۔
 پچ کت۔ منی دشتار، گس سیمی کواڑڑا ات۔ آئی، گس، مردم پتگے بیت کہ دومی شہر،
 شنگ انت۔ من سیمی کواڑڑ، وہدے دروازگ، سربوتاں۔ دروازگ، توارجت۔
 شاہ میر، دروازگ پچ کرت۔ من گوشت تودیرادر پچ کتگ، وانگ، دست گٹ بوتگ ے؟ جلدی کن سک سردانت۔ من تھا اتک انت۔

شاہ میر، جست کت کہ اے شپ، نیم، پہچیری اتگ ات۔“

من گوشت کہ لہتیں روچ بیت کہ ترانہ دیستگ ات پر تو منازہ ہیر کتگ۔ پمن کافی یے جوڑ کن۔۔۔ آئی، کافی جوڑ کت، منی دست، دات۔ باز وشیں کافی یے ات۔ من، شاہ میر ہر دو کالج، وانگ اتائ، منی پت، گوشت کہ منے وانگ کہ سر جنم بہ بیت داں منے سور، کن انت۔ برے برے ما تھنا بازار، پہ گردگ ات۔

شُشاں کس سہی نہ کت ء بُرے برے آسکریم ء ورگ ء پارک ء ششاں۔ ما ہماں
 شنگ ات انت کد دروازگ ء توارکت۔ من حیران بوتاں که اے وہدء کئے انت؟
 من ء سک ترسگ ء ات۔ شاہ میرشت ء دروازگ ء نز یک ء جست ئے کت کئے
 انت؟ وہدے آئی ء دروازگ پچ کت داں پلیس ات۔ سپاہی ء گوشت کہ مارا
 حال رسگ کہ اے لوگ ء ہیر و بین بہا کنگ بیت۔ ما پ چھاپ ء اتلگ انت۔ من
 ء شاہ میر ہرچی کہ سو گندوارت کہ اداں چشیں کارنہ بیت بلئے سپاہی ء گوشت کہ اگاں
 شما مارا لوگ ء پٹ ء ونڈ ء نیشت گڈا من شمارا گوں ووت تھانہ ء براں۔ شاہ میر
 وہدے ایشانال لوگ ء پٹ ء ونڈ ء نیشت گڑاں ایشان مارا ہر دو کاناں گاڑی ء سوار
 کت ء گوں ووت بُرت۔

منی دل جنگ ء ات کہ حد اخیر بہ کنت اگاں لوگ ء مردم ء ہمسا گ سہی بہ
 بنت منے بدنا می بیت، من چہ ترس ء گریوگ ء ات اتاں۔ اگاں اے گپ روتا کاں بہ
 روت داں ما سک بدنا می باں۔ منی بالاد ء آٹیگ ہلاں بوت۔

کمودیر ء رند بمب ء ترگ ء توار بوت۔ سپاہی پریشان بوتاں ووت ماں
 ووت سُک سُک کنگ ء ات انت۔ کمودیر ء پداے سپاہی ہما جاہ ء چارگ ء ششاں ک
 چھوڑ ء توار اتلگ ات۔ من ء شاہ میر چہ ترس ء لرزگ ء ات انت۔ منی چم منی ماں ء
 براس ء کپت انت کہ اے سار تیں شپ ء بے کوٹ ء تھانہ ء اتک انت۔ گوں آیگ
 ء منا مانے بست کہ ترا شرم نہ کنت تو شپ ء کجا شنگ ے؟ سپاہی ء پس ء نمبر ء فون
 کتگ ء مارا حال دا تگ۔

منی براس ء ہمے گپ ء پستول کش ات ء آس دات تیرے کہ منی لاپ ء

لگ ات، پولیس ءمنی براں در گیر کت۔ ماس گز یوگ ءات کہ ”منی چک ءمہ
گرئے آخذ باقی بوتگ“ فرش ءسرا حون ات انت۔ پولیس ءگوشت کہ اے جنک
--- شاہ میر ئے گس ءہیرو ہین ءسودا ءبوتگ۔ ما چھاپے جتگ ءایشانال دز گیر کتگ
بلئے تو ایشی ءراتیر پر چہ جتگ؟

براس ءگوشت کہ ”اے منی گوہار انت۔ ایشی ئے انگت ء سورنہ بوتگ آچون
شپ ء نیم ء گوں و تی دشتار ء گردگ ء شتگ۔“ براس ء راسپا ہی ء دز گیر کت، منی
جون فرش ء سرا کپوک ات۔ شاہ میر چرے جاوراں نلگیگ آت چہ و تی بالادء جہلاد
بوت۔ گوئے جہلادی ء من چہ واب ء سٹ ات انت چاراں کہ شپ ء دونج انت۔
چمّانال پچ کت ءحداء شکر گپت کہ اے بس وابے ات۔

شہمات

ٹھیکیدار دلدار خان، چہ بنگلہ، رُثناں جلوہ دیگ، ات۔ بنگلہ، چپ،
 چاگر، سر سبز، دز چک، پلائی بھارت، بنگلہ، ہر ڈولیں سہولت، پڑات۔ بنگلہ، پشتی
 نیمگ، مصطفی، پرشوکیں دیوار، کچائیں لوگ، لیپ، یکجا، ات انت۔ مصطفی، ہر روج
 ڈیاڑی، کارکنگ، شست۔ ہفتگ، ہفتگے، سرا دو سے روج و تی گس، اتک۔ چریشی،
 چ آئی، راحر، در پر رس ات۔ مصطفی، دوز گ، اتال، یک بچکے، یک جنکے ات،
 جنک، نام مریم ات۔ ٹھیکیدار دلدار، سے جنک ات انت، دو بچک۔

مریم، ہر روج پر گوازی، دلدار، گس، شست۔ آئی جنکاں، ڈولیں گران، قیمتی
 گد اش، گورا ات بلئے مریم، پنج سادگ، بے قیمت اتال۔ دلدار، جنک طوبی،
 زینب، مریم، گوں مدام مسکرا کت کہ ترا چونیں حرابیں گد گورا تو پر چہ شریں گد گورا
 نہ کنئے۔۔۔؟

مریم، ہے گپانی کہت دل، ات کہ منی پس چونیں غریبے، آئی کرازز
 نیست، منا شریں گد ہم دات نہ کنت۔ مریم، مات، مدام آئی، راسر پد کنگ، جہد

کت کہ دنیا ۽ درائیں مردم برابر نہ بنت۔ لہتیں غریب ۽، لہتیں امیر، لہتیں وش رنگ بنت ۽ چیزے بدرنگ بنت۔ اے حداء چکاس انت مریم ۽ ماس ۽ قرآن ونت ۽ تبلیغی مجلساں ہم شت۔

عید نز یک ات مریم ۽ ماس ۽ گوشت کہ مریم ۽ پس ۽ دیر کت۔ اے رندی شہر ۽ کار ۽ روزگار ۽ دیرے کت۔ مریم دلدار ۽ گس ۽ گوں آئی جنک ۽ گوازی کنگ ۽ ات۔ دلدار ۽ جنکاں گوشت کہ بیار وایں تراویٰ عید ۽ پچھاں پیشداراں۔ طوبی مریم ۽ راویٰ کھڑہ ۽ برت ۽ الماری ۽ دپ ٿیج کت۔ طوبی ۽ مریم ۽ راویٰ قیمتی ایں چیج، وتنی منگلی، چلہ، گشاں، سینڈل، ہنی، ۽ اے دگہ چیز پیشداشت انت۔ مریم دل ۽ گز یوگ ۽ ات ۽ پہاڑے اے چیزاں چارگ ۽ ات۔ مریم چداں پہلو روی پادا تک ۽ دیم پہ توی گس ۽ گشت۔

مریم وتنی ماس ۽ کراشت ۽ گز یتے ۽ وتنی درائیں حال ماس ۽ رادات انت۔ ماس ۽ آئی ۽ تسلہ دات ۽ گوشت کہ تئی پس کیت پر تو ہم شریں ٿیج ۽ عید ۽ اے دگہ چیزاں کاریت تو مہ گز یئے۔ وہ دروان ات عید ۽ دور وچ پشت کپٹک ات۔ مریم ۽ پس انگت ۽ گارات۔ مریم ۽ آئی ۽ براں ودار کنگ ۽ ات انت بلنے آئی پس انگت گارات۔ مریم ۽ ماس ۽ ہم پریشان بوت۔

دلدار ۽ بیگلہ ۽ بجلی است ات۔ مریم وتنی لوگ ۽ چراغ روک کت انت ورگ ۽ رند پدا آئی پریشانی کم نہ بوت کہ پس انگت ۽ پرچے گارانت؟ داں شپ ۽ نیم ۽ اے واب نہ کپت انت۔ دُرسن پس گاری ۽ پریشان ات انت کہ دروازگ توار کت۔ دُرسن پادا تگ انت مریم گل ۽ بال بوت ابا اتک! ابا اتک! آئی ۽ براں ۽

دروازگ پچ کت۔ پس لوگ ءاٹک زہگ گل ات انت۔ مریم سک وش بوت۔ آئی پس ءاچادرءَ بستگیں چیز پچ کت انت۔ مریم ءواستا جوڑی یے پچ، چلہ، ہنی، گوری، آئی براں ءپہ پچ دگہ چیز زہگ گل بوت انت۔ پہ مریم ءسینڈل ءآئی ءبراس ءپہ جوڑی یے چوٹے گون آت۔ مریم ءوتی دست ہنی جت انت۔ مصطفیٰ ءچم چہ وشی ءارس ءپر بوت انت کہ منی زہگ وش گل انت۔ آئی وتی دست چارا نت کہ ریش اتات آئی ءدل ءگوشت کہ اے درائیں واری ءمحنت پہ منی زہگانی وشی ءدیم ءپچ نہ انت۔ سہب ءوہدءَ مریم ءزوت زوت وتی پچ گورا کت ءسینڈل پادا کت انت آئی ماس ءمرچی شیر چاہ ءپر اٹا تیار کتگ ات پر چکہ سجھیں سال پہ سیاہ چاہی گوستگ ات۔ ہے روچ ءایشانی دل ءمرا دپیلو بوت انت۔

دھسال ڳڻدي آ

من چه یونیورسٹي ۽ گيٺ آ دراٽکاں، چار ۾ که په من مرپچي پت آ گاڑي
 روان نه داتگ۔ کمودار ڪت بلئے گاڑي انگت آ گاراٽ۔ من دل آ گوشت که مرپچي
 پيادگ لوگ آ رواں پرواہ نهیٽ انت۔ من روڑ گپت ۽ ديم په گس آ روان ڪت۔ مني
 گس نز يك آت که من ديسٽ يك سياه ڦڳيں گاڑي یئے مني ديم آ پيدا ڪ انت۔
 گاڑي که مني کراوشناٽ۔ گاڑي ۽ نندوکيس مرڊ منا گوشت که باٽک پياٽرا لوگ آ
 براٽر کناں۔

من آئي آ را چارات آ يك ورنا ٽئيں ۽ وشر ڦڳيں بچکے آت، بلئے کمولاگر
 ات۔ من دل آ گوشت که ايشي ۽ لوگ ۽ مردم ايشي آ ورگ نه دينت۔ من آئي آ را
 گوشت که إناٽ منت وار۔ من وٽ رواں بلئے آئي آ گاڻري اسٽارٽ ڪت ۽ مني
 پشت آ کرار کرا آيان ڪت۔ هئي دمان آ من آ وٽ دشٽاريٽ اٽک۔ کساني آ مني
 سانگ بوٽگ آت۔ مني دشٽار وانگ آت بلئے يك روچے باريں چونيس ظالمائ
 آئي آ او راجت ۽ بُرت مني پس آئي ۽ لوگ ۽ مردمائ سک جهـد ڪـت کـه آـئـي ۽ گـواـهـ

در بیت بلنے آنگت ء آئی ء پچ ڈس ء نشان نیست انت۔ من انوں آئی ء شکل ہم یات نہ
انت۔ ایوک ء آئی ء کسانی ء ہما اسکول ء وہ زماں گ ء شکل منا یادات۔ سہر چکیں
بچکے ات باریں آنوں زندگ انت کہ ظالمائ آئی ؋ کشت ء دور دا تگ۔ بھے حیال ؋
من چم ء پُراس بار بوت انت۔ من گمان کت کہ اے گاڑی والا آنگت ء منی رندا
پیدا ک انت۔ سڑک ء اے دیم ء لہتیں دکان است ات۔ یک بیکری یے ہم است
ات من ہے بیکری ء نشتاب، شربت ء بو تلے گپت ء گس ء نیمگ ء رہا گ بوت
انت۔ بو تل منی دست ء ات ء گاڑی والا ہم منی رندا ات۔ نوں منی او پارء جواب دات
من یک کراوشتاں انت گاڑی ہم منی کرا تک ء او شتاں۔

گاڑی ء سواریں بچک ؋ گوشت گندے۔۔۔! من ترا گوشت کہ تو
پیا گ شت نہ کنے بیا گاڑی ؋ سوار بو۔
من پس دات کہ تئی دماگ شر نہ انت من گوں یک درآمدے ؋ چون
بروال۔

آئی ؋ گوشت کہ شر انت، پواہ نیست انت من و تی راہ گریں بلنے من ؋
تئی سرابزگ بوت کہ روچ گرم انت ء تو پیا گ ء ترا سوار کنا تئی پا گ درد کنا۔
منی شیطان حراب بوت ء ہے بو تل کہ منی دست ؋ ات من آئی سراجت آئی
جند چنانی ؋ لا گرات آگوں یکیں بو تل ؋ ہمودا کپت۔ من گس ؋ شت انت۔ من کہ
گس ؋ سربوتاں چاراں ماس گوں فون ؋ یکے ؋ گپ ؋ ات ء سک پریشان ات۔ من
آئی ؋ کرا شت ؋ گوشت کہ باریں چے بو تگ۔

ماں ء منا گوشت کہ تو سر پد نہ ات بلنے تئی دشتر دوروچ ساری ظالمائی
یلہ داتگ ۽ وتنی گس ء دہ سال ء پسر بوتگ بلنے مرچی آئی ء راراہ ۽ میلے ؋ گپتگ
آئی ؋ ایکسیڈنٹ بوتگ۔ من ہسپتال ء روگ ؋ اوں۔ من ماں ؋ را گوشت کہ من
ہم کایاں گوں۔

من انوں وشی ؋ گم ؋ میان ؋ اتاں، وشی پرے گپ ؋ کہ منی دشتر پر سلامتی
لوگ ؋ سر بوتگ ؋ گم ہمیشہ ات کہ آئی ؋ ایکسیڈنٹ بوتگ ات۔ منی چم چہ ارساں پر
بوتاں کہ منی چونیں شو میں بختے دہ سال ؋ گار بو تگیں دشتر باریں چوں ظالمانی قیداء چہ
دراتگ ۽ مرچی گوں آئی ؋ اے ایکسیڈنٹ بوتگ۔ ماں ؋ زوت گاڑی اسٹارٹ
کت ما دیم پہ ہسپتال ؋ رہا دگ بوت انت۔ من دیست کہ ایم جنسی واڑھما ورنا کہ
من آئی ؋ سرا بول جنگ ات ہما و پتگ۔ اف خدا۔۔۔! اے من چے کت من وتنی
کرتگین ؋ سک پشومن ات انت کہ من وتنی جندء دشتر جنگ ۽ راہ ۽ دور داتگ۔
منی ؋ آئی ؋ ماں پلنگ ؋ کرا او شتوک ات انت بلنے من دور یک نیمگ
بو توں۔ آئی ؋ سرا پٹی اش بستگ ات۔ منی ماں ؋ آئی ؋ را گوشت کہ ”منی چک
چونئ۔۔۔ باریں اے ایکسیڈنٹ چون بوتگ؟“

آئی ؋ گوشت کہ ”من گاڑی ؋ چہ ایرا تک انت کہ آپے ورال ہے
وہ دء موڑ سائیکلے ؋ جت ۽ من روڑ ؋ سرا کپت انت۔ اے مز نیں ٹپے نہ انت بس دو
ٹائکہ انت گوں ہے گپ ؋ کہ مز نیں ٹپے نہ انت ۽ آ جوڑ ؋ سلامت انت من وش
بوتاں بلنے وتنی کرتگین ؋ من انگت ؋ پشومن اتاں۔

آرامِ عزند

آنوں مزنيں افسرے آت۔ آئی ء کسانی ء ہریچی کہ واب دیستگ آت
دزست سرجم بوتگ ات انت۔ آئی ء نام ء سرکارء یک بلائیں ماڑی یے ہم الٹ
کتگ ات۔ آئی گس چہ ہر وڑیں سہولت ء پُر آت۔ آئی ء را سرکارء گاڑی یے ہم
داتگ ات۔ آئی ء لوگ ء ائیر کنڈ بیشن، صوفہ سیٹ، درملکی قالین ء اے دگہ ہر وڑیں
زیب داری است۔ آئی ء لوگ ء گران قیمتیں علکس ہم جنوک ات۔

بلئے آشپ ء روج انچودست گٹ ات کہ اے چیزانی وشی یے زرت نہ کت
بنگلہ ء کہ اتک زہگانی شور شراب، گلی ء گاڑیانی توار، رکشہ، ٹرکیر بس ہر وڑیں سواری ء آئی
ہارناں پدا بنگلہ ء کرا بیلوئے لائیں ہم ء ریلانی توار۔ مرچی آئی ء بازدم بُر تگ ات۔
وہدے آچہ دفتر ء واپس اتک وقی بیدروم ء شُشت۔ آئی ء نوکر توار کرت کہ لوگ بانک کج
إنت؟ نوکرء گوشت کہ لوگ بانک بازارء گردگ ء ششگ۔

نوکرء آئی ء بوٹ کش ات انت ء آدیم پے واش روم ء شُشت۔ چم ء دست ء کت
ووقی پچے بدل کرت انت۔ نوکرء آئی ء راناں دات، پدا آشت چھت ء سرا بلئے ہر
نیمگ ء گاڑیانی شور ات۔ ریل ء سلطانی توارء آئی سرچرگ ء لگ ات۔ آجھل ء ایر
اتک سہتے ء پدوتی گاڑی یے زرت ء سیدھاوی ماس ء گس ء رہا دگ بوت۔

گاڑی کہ شہر، چہ درشت، کوچکی آبائی سر بوت داں آئی راوی کسانی
یات اتک کہ درائیں نیمگاں کچائیں گس پس، گوک، میش سرسزیں ڈگار---
چات، سراہتیں جنک آپ کشگ، ات۔ سادگیں پچ پوشانک سادگیں زندگی۔ آہے
حیالانی تھا آت۔ دور آئی وی نا کو، گس دیست، ہما گسانی نیمگ، شت۔ آئی وی
دل، گوشت کہ ہے لوگ، پشت، یک دڑ، چکے است آت کہ ما کسانی، مدام ہمیشی
، چیر، شنگ ان۔

دیرنہ بوت آوی ماس، گس، سر بوت۔ ماس، وہدے آئی گاڑی دیست
داں سک گل بوت۔ پرانی، تگردے پچ کت، بو پے سرا یے دات۔ آتک، ہے جاہ
، نشت۔ ماس شت چ مشک، پرانی سار تیں آپے آورت، آئی راجستے کت کہ تو
مرچی اے وہدے چوا چانک ات لگ ات۔

من انگوآنگو چار ات یک خوشنگواریں ماحولے ات۔ وشیں گوا تے کشگ،
آت من گوشت، ماسی من پے سکون، آرام، ادا ات لگ اوں۔ شہر، زندگی سخت گران
انت، آرام نیست۔ شب، روح بس کار--- وہدے بہ چار کہ اداں ایکسیدنٹ،
وہدے تو پک، تو ار، وہدے بمب تر لگ، مردمانی بیران بونگ۔ شہر، آرام نیست
انت من اداں پے آرام، سکون، چیزے وہدگوازینگ، ات لگ اوں۔

دڑا جلیں دست

بہارءِ موسم آت، ڈگار سر سبز ات آنت۔ شہرءَ چہ دور یک خوبصورت ء
 زیب داریں میتگے ء آبشارءَ چشمہءَ روانی، مالءَ دولت، گوک ء گزا نڈ۔ درائیں
 روچ مردمائ و تی ڈگارانی سرا کار کرت ء بیگاہءَ وہدءَ درست یک جاہ پچ بوت
 آنت ء گپ ء تران بوت۔ و ڈیرہ کرم خان اے میتگءَ عزت دریں مردمے آت
 بلئے مرچی آدیوانءَ ساڑی نہات۔ آدم خان، چاکر خان، رحیم خان دیوانءَ گپءَ
 ات آنت۔ آدم خان و تءَ برابر کرت ء گوشت ” منے میتگ چہ شہرءَ جوان تر آنت۔
 شہر انی تھا، گند بھلا، ورگی ساپیں آپ نیست ادا ماساپیں ما حول ء زندگو ازینگءَ
 ایں منے سبزی ء گوشت چہ شہر بیگءَ تازہ تر آنت۔ اللہءَ شکر انت مارا پچ چیزءَ
 مسئلہ نیست انت۔ ”

رحیمءَ بروت تاب داتاں ہو ” بہ چاراے دمگءَ ہرچی سپا انت، سیاست
 نیست، جنگءَ پروش نیست دگه جیڑہ نیست انت۔ ”
 آدم خان گوشت ” اے تئی راست آنت بلئے ادا اسکولءَ ہسپتال ہم نیست
 وہدے منے گسءَ کسے ناجوڑ بیت ما آئی ء شہرءَ برآنت۔ ”
 چاکر گوشت کہ ” اے رندءَ ما وڈیرہ ء گش آں کہ یک درخواست نوشته بہ

کنت مادرست ایشی ۽ دسخنط کناں۔ آے درخواست ۽ حکومت ۽ به دنت که میتگ ۽ یک اسکولے ۽ یک ڈسپنسری یے منے میتگ ۽ به دنت۔“

درستاں یک پارگی گوشت ہو۔۔۔ ہو۔۔۔ اے وشیں گپے حدا پاک و ت حیر بہ کنت۔ باریں بانگ بوت یاناں من نمازے وانیں پدا کائیں۔

درا نئیں مردم مَسیت ۽ شتاں۔ مولوی صاحب ہم گون ات۔ اے ڈرالشگ انت کہ یک سرکاری گاڑی یے اتک۔ گسانی کرا اوشتات یک تحصیلدارے ٺہتیں سپاہی چپ گاڑی ۽ ایر کپت انت۔

تحصیلدارے تو ارکرت ”اے میتگ ۽ مز نیں مردم کئے انت؟“

چاکر خان گوشت کہ ”وڈیرہ کرم خان!!! بلئے واجہ مر پچی ساڑی نہ انت شہر، ششگ۔“ تحصیلدارے گوشت کہ ”ما حکومت ۽ نیمگ ۽ شمنے درستانی تو پکانی چیک کنگ ۽ اتگ انت۔“ شمنے اسلحہ آنی لائنس ساں ہم چاراں۔

درست پر یشاں بوت انت اے چو نیں مسئلہ یے؟

خیر۔۔۔! چاکر باور کرت کہ ٺہتگیں پولیس سرکار ۽ مردم انت۔

چاکر شست درا نئیں میتگ ۽ اسلحہ مج کت ۽ آرت انت تحصیلدار ۽ دیما ایر کرت انت۔ چریشاں ٺہتین ۽ لائنس است ات ٺہتین ۽ نیست ات۔

چاکر گوشت ”واجہ منے ٺہتیں تو پک بے لائنس انت، مارا معاف کن۔ سپاہی ۽ درا نئیں سلحہ مج کرت ۽ گاڑی ۽ ایر کت انت۔“

چاکر، رحیم ۽ آدم خان گوشت واجہ منے اسلحہ آں کجا برئے؟

چارسیاہی کہ ایشاں چپ ۽ چاگرد ۽ اوشوک ات انت ایشاں گوشت کہ

”اگاں شما اینگو آنگو کت شمارا ماجناں ما پولیس نیاں ڈا کواں پولیس، وردی، اتگ
انت۔ گپ مکن ات تچک، وقی لوگاں بروات۔“

دزست چومر گانی پیم یکجا روان بوت انت۔ یک دمانے، اے مردم
چماں انديم بوت انت۔ مولوی بے چارگ وقی اسپ سوار بوت دیم پشہر، چاکر
ءور حیم ہم وقی حرانی سراسوار بوت انت، ملا، پشت، راہی بوت انت۔

وہدے اے شہر، سر بوت انت تچک، تھانے، وقی رپورٹ، درج، گنگ،
شست انت۔ ایشاں پولیس، افسر، را گوشت که لہتیں پولیس والا منے یتگ، اتگ
منے درائیں تو پک اش برگ، انت ما کہ ایشاناں جست کت کہ منے تو پکاں چون
کنئے داں ایشاں گوشت کہ ما ڈا کواں نوں شمارا شمنے تو پک نہ رسائ۔

پولیس افسر، ایشانی دیم چارات انت کہ سک پریشان ات انت۔ آئی
گوشت کہ شما پکر مکن ات آڈا کوزوت گرفتار بنت۔

بیگاہ، ہمادیوان جاہ، چاکرخان، گوشت کہ ”نوں بیست سال گوستگ
بلئے ڈا کو انگت گرفتار نہ بوتگ انت چریشی، زانگ بیت کہ شہر یاں ایمن اوں
نیست۔“

جاور

نیم روچ ۽ وہدات۔ اے سکیں گر میں روچے ات۔ درائیں مزورو قی کارء
دست گٹ ات انت۔ لشکری ۽ سک دم بر تگ ات۔ آئی وی دسل چنڈا ت ۽
ٹھیکیدار ۽ گاڑی ۽ سا ڳ ۽ نشت۔ ٹھیکیدار ۽ مزور انال گوشت که ”زوت کاربہ کن
ات۔ آئی ۽ اینگو آنگوچاک جت لشکری ۽ دیست که گاڑی ۽ سا ڳ ۽ نشتگ۔

ٹھیکیدار ۽ آئی ۽ راتوارے کرت ”او۔ لشکری پادۂ کاربہ کن اے تئی پس
ٻپیر ک ۽ گس نہ انت که تو آرام ۽ نشتگ نئے۔“

لشکری وی در تگیں چادر ۽ وی دیم ۽ ہیداں صاف کنت ۽ پدا کارء لگ
ایت۔ آئی وی دل ۽ سوچ کرت اگه من ڏھاڑی ۽ محتاج مہ بو تین اوں ٹھیکیدار ۽ دیم ۽
شریں شہما تے جت ۽ گس ۽ شتوں بلئے من چہ وی زہگاں مجبورا اوں اگه من کار مہ
کنیں منی گونڈ و منی مات ۽ پس، منی جنین چے ورانت۔

پنج بچ ۽ چھٹی ۽ وہد ۽ ٹھیکیدار ۽ آئی ڏھاڑی ۽ دو صد آئی دست ۽ دات ۽ راہی
بوت۔ لشکری ۽ چہ بازار ۽ دو سیر آرت ۽ یک پاؤ ڏال گپت ۽ گس ۽ نیمگ ۽ راہی بوت۔

وہدے آگس ء سربوت داں گندایت کہ آئی ماس درچک ء چیراشگ تسبیح و انگ ء انت۔ آشٹ ماں ء کرانشت ء وقی جنین ء توارے کرت ء سودادات انت۔

لشکری گوشت ”ماٹی یک گپے بے گوش؟“
ماں ء گوشت ”بے گوش۔“

”ماں تو منا اجازت بدے من دگہ شہرے روئیں شریں پوریا یے کناں، ادا
گزارہ نہ بیت۔“

ماں ء گوشت، تو دگہ شہرے مہرو، مارا میل مدعے۔ مارا ہرچی کہ خدا
دنٹ ماوش انت بلئے تئی روگ ء زہگ ملور بنت۔ من ہم پریشان باں۔ تئی بچک
کسان انت ملاء کرا قرآن و انگ ء انت۔

لشکری ء گوشت ناں امام تو موکل بدے من دگہ شہرے ء رووال۔
ماں ء گوشت اگاں تو فیصلہ کنگ لڈاں بے روال اللہ تئی مدت بات۔
لشکری ء وقی ہسا ہگ ء چہ لہتیں زرواں زرت ء کمورا شن گس ء آرت ایر
کت۔ ایندگہ سہب ء لشکری ء لوگ ء مردم رخصت کرت انت ء دومی شہر ء نیمگ ء
راہی بوت۔

درائیں راہ ء آئی حیال گوں وقی زہگ ء جنین ء ماں ء ملوریں دیم ؋ ات
انت آئی چم چہ ارس ء پُر بوت انت۔ گاڑی شہر داخل بوت۔ آدگ ء سرا ایر کپت۔
نوں دوکان آئی ؋ دیم ؋ یک یک ؋ پچ بوہان ات انت۔

آئی سلام دات ؋ یکے دوکان والا یے ؋ راجست کرت کہ تئی نام چے انت؟
دوکان والا ؋ گوشت منی نام حکیم انت۔

حکیم گوشت تو شہ کجا پیدا کئے ہے شہر ڈپرچہ آہنگ ات؟

لشکری گوشت من پوریا ڈے واسٹہ آہنگ اوں۔ ادا شریں ڈھاڑی رس
ایت منے شہر ڈھاڑی کم انت۔

حکیم آئی ڈر اگاڑی ڈسوار کرت آئی یک مز نیں لوگے ڈبرت۔ لشکری ڈپ
چھات چونیں مز نیں بان ڈبر آنڈہ انت، چونیں وشیں چمن، باگ دڑچک۔
حوالی یک کونڈے لشکری ڈر حکیم نادینت کے توادا نند۔

لشکری چارت بازیں دگہ مرد مے حوالی ڈکیت ڈروت۔ باریں اے
چونیں مرد مے بیت۔ لہتیں ڈھل ڈلپیں جنک ہم آیگ ڈروگ ات۔
سفرخان نامیں مردے لشکری ڈکرا اتک آئی ڈر اگوشت کے تو اے حوالی ڈ
چوکیدارے ترماہ پہ ماہ زرد یگ بیت۔ لشکری ڈچ کار نیست ات سک وش بوت۔
بیگاہ ڈہدہ حوالی ڈرائیں مردم ڈن شت انت۔ لشکری ڈکش ڈرائیں بان ڈدوازگ
چارا تاں باریں درست کبل انت یاناں۔

یک کمرہ یے ڈکرا شت ہے سہت ڈ تو پک ڈ تو اے آئی گوش ڈ کپت۔
یک جنکے ڈ تو ار کت بیا لشکری بیا۔ لشکری دروازگ ڈکرا شت، جنک ڈ تو ار کت
کہ خدا ڈے بندگ منی عرض ڈ گوش دار۔ لشکری ڈکش میک بوتاں جنک ڈ گوشت
کہ اے درست ڈا کوانٹ، جنک ڈنناں کاراں شپ ڈ بہا ش کناں۔ تو برو پولپیس ڈ
حال ڈے تھانہ ڈ برو اے درائیں کمرہ بانی تھا جنک انت۔ پہ خدا ڈے نام ڈ برو پولپیس ڈ
بیار ڈ ایشان گرفتار بکن مارا آزادت بکن۔

لشکری پریشان بوت باریں تھانہ کجا انت، من کجا بروواں، اے منا مہ کش

آنت۔ بلئے ہے وہ دلشکری ۽ وئی ماں ۽ گوہاریات اتک آنت کہ آواں گون انچیں کارے بہ بیت گڑاں من چون برداشت کناں۔ آئی ہمت کرت گیٹ بست ڏون ۽ درکپت۔

لہتیں مردم روڈ ۽ سرا گوزگ ۽ ات لشکری ایشانان جست کرت کہ پولیس تھانہ کجام نیمگ ۽ آنت۔ ایشان تھانہ ڏس دات۔ آشت ۽ رپورٹ درج کرت۔ پولیس والا گوں افسر ایشان لشکری ۽ را گاڑی ۽ سوار کرت۔ لشکری ۽ گیٹ ۽ دپ پچ کرت۔ پولیس ۽ درائیں کمر ہانی کبل پروشناں چہ کمر ہاں بیست کسان مز نیں جنک درکپت۔ ہے دمان ۽ سفرخان گوں وئی سنگتاں اتک۔ پولیس ۽ آوانی نیام ۽ مز نیں فائز نگے بوت۔

سفرخان گون وئی سنگتاں جنگ بوت۔ درائیں جنک پولیس ۽ گوں وئی تھانہ ۽ برتاں ۽ ایشانان وئی وئی لوگاں روان دات آنت۔ دوی روچ ۽ لشکری ۽ را چ سرکار ۽ نیمگ ۽ پچ لکھ کلدار انعام دیگ بوت۔

لشکری گل ۽ بال بوت ۽ دیم په وئی گس ۽ شت۔ آئی چک، ماں ۽ جن درست وش بوتاں۔ لشکری ۽ یک دکانے وئی گس ۽ کرا پچ کرت۔ ہمودا وئی کاروبارے شروع کرت ۽ نوں آئی جوانی ۽ گزران بوت۔

منی دل گنوک انت

من یک غریبیں چوکیدارے گس ء پیدا بوتگوں۔ من وتنی ماس ء پس ء یکیں زہگ اول۔ کسانی ء منی ماس ء پس ء واب ات کہ من بہ واناں ء مز نیں افسرے بہ باں۔ ماس ء پت ء منی ہروڑ اخیال کرت۔ منا سکول ء وانیت، کانج ء یونیورسٹی ء سر کت ء آخر کار منی ماس ء پس ء واب پورا بوت ء من بینک ء پوسٹ بوتاں۔

منی پوسٹنگ شہر ء بوتگ ات۔ باز جوانے بنگلہ یے منارس ات۔ منی بنگلہ ء دیم ء جنکانی کانج ات۔ ڈروڑیں جنک ہموروچ چمنی بنگلہ ء دیم ء کانج ء شست انت۔ منا ہے فیشنی جنک بچ دوست نہ بوت۔ منی دل ء واہگ ات کہ من گوں یک شریف ء پرده داریں جنک ء سورکناں۔ یک روچے من وتنی بنگلہ ء برآمدہ ء او شتوک اتات کہ جنکے گوں سیاہ نیں بر قعہ ء فالے دست ء ات۔ دل ء گوشت کہ چوئیں شریں پرده داریں جنکے۔ آئی قدء بالاد ء پرده داری منا باز دوست بوت انت۔ من ہے حیال ء گار بوتاں۔

منی سنگت گہرام ہمروچ منی گس ء آتک چاہ یے وارت ء پداشت۔ یک شپے آئی منا گوشت کہ واجہ قدیر نوں تو بائند جنکے بہ چار سور ء مورے بہ کن۔ وتنی ماس ء پس ء بیارو تی کرائے نوکیں زندگی ء شروعات ء بہ کن۔

من گوشت ”گہرام من“ اے فیشن والا جنک پچ دوست نہ باں۔ مودا ش
تراشنگ آنت، گشان گٹ ۽ لوپ انت ۽ انچیں تینیں شلوار ۽ جامگ گورا کن آنت ک
دور ۽ عمر چم ایشانی ندارگ ۽ کت کنت منا اے پچ دوست نہ بنت۔“
ماچاہ ورگ ۽ اتاں گہرام گوشت تو شریں گے جت، حداتی دل ۽ مراداں
پورا ٻئے کنت۔

من گوشت گہرام ”یک جنکے ہمروچ گوں پرده داری ۽ منی گس ۽ دیم ۽
گوژیت مدام یک فالئے دستے نے۔ باز زیب دار انت ۽ قد ۽ بالاد ۽ ہم جوان
آنت۔ منی حیال ۽ یا کہ شاگردے جا ہے وانگ ۽ آنت یا کہ کانج ۽ لیکھ رارانت۔ من
ہمک روچ ایشی ۽ گوژگ ۽ گندان منی دل پا ایشی ۽ کبگ گاماں شیدا انت ۽ من چٹ
گنوکاں۔ منی دل گوشیت ہر چون بہ بیت من وتنی دل ۽ حال ۽ ایشی ۽ سربہ کناں۔
گہرام ۽ کند گے جت۔۔۔ ہو ہو گڑا نبستہ کن کا گدے ۽ دیم بہ دئے۔
من گوشت گوں کئے دیم بہ دیاں؟

گہرام ۽ گوشت اے تئی ہمسا ڳ ۽ بچک تئی بنگلہ ۽ دیم ۽ گوازیت ٹلی ٹافی
بہ دئے ہمیشی ۽ گوں دیم بہ دئے۔

گہرام ۽ چاہ وارت شت۔ شپ ۽ وہد من وتنی پلنگ ۽ سراو پسوك ات
آنت۔ منی خیالانی تھا آئی صورت آئی سیاہ ۽ خماریں چم، سہریں لنت، دراجیں مود۔
ہمے وہد ٿیلیفون ۽ گھنٹی ۽ توار کرت۔ من چست کت منی ماں ۽ توارات۔ جوڑ بڑھ
کرت۔ آئی ۽ من ۽ گوشت کہ ”اباما تئی واسٹے یک جنکے چاراً تگ۔ وش رنگے،
قرآن ۽ حافظ سکیں پرده دارے۔ تو چھٹی بے گر بیا تئی سانگ ۽ بند ۽ بست ۽ کناں۔“
من گوشت ”بل انماں اماں من انگت سور ۽ سانگی نیاں۔ بس شمنے چارگ ۽

ضرورت انت، ماس ء سلام دعا کرت ء فون بند کرت۔

من پدا خیال انی دنیا ء گار بوتاں آئی ء قدء بالاد آئی گام منی دل ء بس ہمیش
ات آنت۔ وقی دل ء گوشت کہ باندہ الم کوشت کناں ء وقی دل ء حال ء اے بانک
ء دیاں۔

دومی روچ ء من دفتر ء را ہی بوت انت۔ اے بانک وقی کانچ ء روگ ء
آت۔ منی ہمسا ہگ ء بچک ہم اسکول ء روگ ء ات۔ من ہمسا ہگ ء بچک ء راتوار
کرت، ”بچا من شمے ہمسا ہگ اوں بیا منی کرا تو منی زہگ ء پیم ؋ ات، پدا چیز ء میز
آئی ؋ رادات بچک ہم گل بوت۔“

من دفتر ء شتاں منی خیال ڈرست گوں ہے شوق بالادیں بانک ؋ اتاں۔
دومی سہب ؋ جمع ات۔ من چپہ دریگ ؋ چارت، ہمسا ہگ ء بچک گوازی ؋ ات،
من توار کرت بچہ بیا اینگو۔۔۔!
بچک اتک۔

من لہتیں ٹافی آئی ؋ رادات ء یک کا گدے آئی ؋ دست ؋ دات۔ من چنانی
ء وقی حسابے ؋ وقی دل ؋ درائیں گپ ہے کا گدء بند کتگ ات انت ء آئی ؋ راداتگ
ات انت۔ بچک شت سڑک ؋ آدمیم ؋ ہما جنک ؋ رندا ؋ کپت۔ آئی کرا سر بوت۔ منی
دل دڑک دڑک کنگ ؋ ات۔ باریں آمن ؋ پے جواب دنت یا کہ کا گدء زور ایت
کہ نہ زور ایت۔ من ہے کا گدء وقی ٹیلیفون نمبر ہم داتگ ات۔

من دم پہ ساعت چارگ ؋ ات انت۔ بچک ؋ کا گدآلی ؋ دست ؋ دات ؋
گوشت اے بنگلہ ؋ واجہ ؋ داتگ۔

جنک ؋ گوشت کہ ”اے کا گدء کتیا بہ دیاں پرنسپل ؋ یاد گہ اسٹاف ؋ مرد مے

“رائے۔۔۔”

بچک ء گوشت من نہ زاناں۔

من گندال کہ بانک بغلہ ء نیمگ ء پیدا ک انت۔ منی دل لرزگ ء ات
باریں چے گوش ایت؟ من ء دژمان مہ دنت۔ من دل ء دعا کنگ ء اتاں یا اللہ منی
عزت ء بہدار، منی دست ء پادر لرزگ ء ات انت۔

آچ دروازگ ء پترت، ہمسا ہگ ء بچک ہم گون ات۔ آمنی کرا اتک و تی
نقابے سرا کت ء گوشتے کہ من اے کانج ء چپر اسی آں۔ من ء بہ گوش کہ اے کا گد تو پہ
کتیا دیم داتگ؟ من ایشی ء پرنسپل ء بہ دیاں یا کہ اسٹاف ء دگہ مردمے ء ایشی ء رانام
ہم پر نیست۔

من سک پریشان بوتاں کا گد چہ آئی دست ء پنج گپت ء گوشت ماسی بس
یلہ کن من وت ایشی ء باندا پرنسپل ء سر کناں۔ تئی مہربانی۔ آئی دیم ء چکہ گر پنج ء کوس
اتاں انچو پیرات کہ چارگ نہ بوت بلے سکیں تو انیں جانے ء مالک ات۔
آئی ء گوشت کہ تو منی چک ء وڑا ات من پمیشاوی نقاب دور کت من ء سی
ء پنج سال بیت کہ من ہمے کانج ء چپر اسی آں۔

منی بی پی جھل کپت من ہمے کرسی ء سرانشتاں۔ آچ گس ء در کپت۔ من ہما
بچک دیست کہ و تی طافی آں ورگ ء ات۔ منی وابانی ماڑی یکدم پڑشت ء کپت۔
من مفت ء حداوشی ء گار اتاں، شریں من دگہ ردیں کارے نہ کت۔ اف حدائقی
شکر انت۔

لاچ

ہر کنڈا شورات۔ جنینانی یک بلائیں رُمبے پیدا ک آت۔ جنین، جنک، درا شہر، باگل کشگ، ات انت۔ ”بابل، سورانت شما بمل ات وش مل ات“۔

نازو مر و پی کیلا گ، نشیگ ات۔ آتی چم ارس، پُرات انت۔ ڈھل، تو ار ات، ورگ، پچی، ہنوری باز آت، بلتے اد آتی، دنیا گیگ ات۔ وہدے آ کسان ات، امجد اسکول، وا نگ، ات۔ (امجد آتی، کسانی، سنگت ات) یکجا ایشاں گوازی کت، یکجا وا نگ، شتاں، یکجا ونت۔ امجد، نازو ہر دو غریبیں گساں ودی بو تگ ات انت۔ کسانی، ورنانی، بدلت بوت۔ نازو، ماس پس، داں پیچ جماعت، پد آتی، را وا نگ، مہ کن کت، پر چکہ آوانی حرج گیش بو نگ، ات۔

امجد، و تی وا نگ جاری کت، کانج، داخل بوت۔ امجد، شہر، وا نگ، اشت، اے میتگ، یک پر انحری اسکولے است ات۔ امجد، ماس، پس، دل، وا گ، ات کہ آوہدے چہ شہر، بیت انت گڑانا زو، گوما آتی سا نگ، کنا۔

امجد سالے، پد لوگ، اتک۔ وہدے ایشاں امجد، را پنازو، گوما سور، گوشت داں آبا زوش بوت کہ آتی، کسانی، سنگت آتی، ہم سفر بیت۔

یک روچے امجد، گس، مردم پسا نگ بندی، نازو، گس، شتاں۔ نازو، پس، و تی بروت تاب دا، گوشت کہ شما غریبیں مردم ات۔ شمارا مال، دو لتے ہم

نیست، من وئی جنک ۽ مز نیں گے ئے دیاں شما به رو ات شمنے مہر بانی۔ اے سانگ بوت نہ کنست۔

نازوءِ ماں سک پریشان بوت کہ نازوءِ پس پرچھ اے سانگ بندی ۽ مه کن کنگ ۽ انت۔ منے بچک دیم ۽ وانگ ۽ انت۔ ہردو بچک جنک ہم عمر تیگ انت۔ ماہ ۽ سال گوازن انت بوت انت۔ امجد ۽ وانت ڏاکٹرے بوت۔

نازوءِ ماں ۽ نازوءِ راناں دات۔ کل ۽ لہتیں جنین آدمائی ماس جست کرت کہ گوں کتنيا اے زاماں کتگ؟

نازوءِ ماں ۽ گوشت ہمے ڈیر گل محمد ۽ گوں۔۔۔ ”ابوڑے بابی اے و چٹ ۽ پیریں مرد کے ۽ ایشی ۽ ساری ۽ جنین ہم بیران بوتگ، ایشی ۽ باز زگ ۽ انت۔“
نازوءِ ماں ۽ گوشت کہ ”نازوءِ پس منی گپ ۽ نہ گپت پرچہ کہ آئی ۽ را بازیں مال ۽ زر ۽ لاقچ انت، وئی جنک ۽ خواری ۽ گوں کار نیست۔

آمارا بیست تولہ سہر دیگ ۽ انت دو لکھ کلدار زر ۽ بست ۽ برزمیش ۽ بز، دگ ده گونی آرت ہم دنت ایشان ابید دگہ بازیں راشن ہم دنت۔ اے سکلیں سیر ۽ زر داریں مردم انت نازوآسودگ بیت۔۔۔

یکے ۽ توار کرت بلئے آئی عمر چہ نازوءَ باز مزن انت۔ نازوءَ جنکانی ہمسر انت۔ اے شریں سانگ بندی یے نہ انت۔ نازوءَ دڑائیں گپاں اش کنگ ۽ انت۔ آئی ۽ چم چپہ ارساں پُرات انت آئی ۽ را امجد سک یات پیدا ک ات۔

نازوءِ گس ۽ کش ۽ یک سکلیں کہیں ۽ چہلیں چا تے است ات۔ شپ ۽ نیم ۽ نکاح وانگ بوت۔ درائیں مہلوک ۽ نان وارت ۽ وئی وئی گساں شت انت۔

وڈیرہ گل محمدء را ہتھیں مردم ایں بانوراء بان ۽ برت۔ نازوء کرا آئی ۽ دز گوہار نشگ ات
انت۔

نازووی دز گوہار ان اک گوشت ”من ۽ اچھوڑن ۽ پے گوٹھیں سیلے ۽ برے، منی
تب وش نہ انت ڏن ۽ گوا تے ورایں۔“

آئی ۽ دز گوہار اس آئی ۽ ڏن ۽ برت۔ نازو آہستہ آہستہ هما چات ۽ نیمگ ۽
روگ ۽ ات۔ آئی ۽ دز گوہار ۽ گوشت تو کباروگ ۽ ات بلنے آئی ۽ دز گوہار انی گپ نه
زرت ۽ زوت زوت هما چات ۽ نیمگ ۽ شت۔ وہدے آچات ۽ نزیک ۽ رس ات
چات ۽ دورے کت۔

نازوء دز گوہار اس کو کار کرت۔ نازوء و تارا چات ۽ دور دا تگ۔ بیائے
--- بیائے --- ایشی ۽ و تارا چات ۽ دور دا تگ۔ مہلوک چھ بوت انت۔ یک
مردے ۽ سادے بندگ ۽ چات ۽ ایر دیگ بوت۔ مردک جھل ۽ شت ۽ نازوء را
درے کت۔ نازو اے وہدے بے سُدھ بے ہوش ات۔ میتگ ۽ ہسپتال نیست ات ۽
شہر دورات پکیشا نازوء ساہ دات۔

وڈیرہ اے درائیں ندارگ ۽ چارگ ۽ ات۔ آئی ۽ چھ دوری ۽ توار جت کہ
منی بانور مرت؟ درائیں مردم ملوری ۽ او شتوک اتاں۔ یکے جواب دات جی ہو واجہ
نازوء وفات کرت۔ وڈیرہ نوں زار جت ۽ دست سرا کتاں کہ ابوڑے بابی منی درائیں
زر ۽ مال پہ مفت شتاں۔ یک پیریں بلکے ۽ توار کرت اڻے ظالم یک انسانے ۽
زندگی چتئی مالاں شتر ترانت واه ڏے وڈیرا هتر اشنا باش انت۔ شباش۔

چوش ہم بیت

آیک غریبیں لوگے ء زہگ آت۔ اے ہما زمانگ ات کہ جنکانی
وانگ ۂ زانگ عیب نے حیال کنگ بوت۔ آئی پس یک دفترے ۂ کلر کے ات۔
آئی ۂ راوانگ ۂ شوق ات۔ آوانی میتگ ۂ یک وانندگیں جنکے است ات۔ پر چکہ
اے کٹم ۂ بچک و تی مرضی ۂ سورکنا۔

رابعہ ۂ پس ۂ را گوشت ”بابا تو منا اسکول ۂ پرچہ داخل نہ کنے؟“
پس ۂ گوشت ”منی زہگ اے منے رواج نہ انت کہ ما جنکاں وانگ
لبے پر مائیں۔“

رابعہ ۂ گوشت ”بابا تو گڑا منا موکل بدئے کہ من گوں ہے میتگ ۂ غلام
حسین ۂ جنین ۂ کرا بہ واناں ۂ یک وانندگے بہ باں۔“

پس ۂ گوشت ”منی چک آ در آمدے، آئی ۂ دگہ شہرے ۂ سورکرتگ ۂ ایشی
ۂ را آرتگ۔“ بلئے رابعہ باز گو شگ ۂ پس ۂ آئی ۂ را اجازت دات کہ منی چک بہ رو بہ
وان۔ رابعہ ۂ پہ و تا کا پی ۂ قلم ہم بہا گپت۔

رابعہ ہمک روچ غلام حسین ۂ گس ۂ پہ وانگ ۂ شت۔ آئی گس ۂ شریں

مردم ات انت بلئے آواناں جنکانی وانگ ۽ زانگ دوست نہ بوت۔ آوانی هم ہے
حیال ات کہ جنک په وانگ ۽ زیب نہ دنت۔

سال ۽ ماہ گوزان ات انت نوں رابعہ وانگ ۽ زانگ ۽ بلد بوت۔ آئی ۽
نبشته هم کرت کت۔ رابعہ حساب ۽ کتاب ۽ هم جوان ات بلئے نوں رابعہ ۽ گس ۽ پہ
سانگ ۽ مردم آیگ شروع بوت۔

رابعہ ۽ پس انور ۽ پیچ جنک ۽ دو بچک ات انت۔ انور ۽ دل ۽ ات کہ آوتی
چکانی سور ۽ سانگ ۽ فرض ۽ جلدی پورا بہ کنت۔ پہ رابعہ ۽ یک اسکول ماسٹرے نبی
داد ۽ سانگ اتک۔ رابعہ ۽ سور بوت، آوتی گس ۽ شت۔ ماہ ۽ سال گوست انت
رابعہ ۽ یک بچکے ۽ دوجنک بوت۔

ماسٹر نبی داد ۽ وتنی بچک ۽ جنک ہر دو اسکول ۽ داخل کرت انت بلئے
چریشی ۽ آئی ۽ حریق ۽ درج زیات بوت انت۔ ماسٹر نبی داد ۽ دفتر ۽ یک جنکے هم کار
کنگ ۽ ات۔ روچ پہ روچ نبی داد ۽ گوں ہے جنک ۽ واگ گیش بوتگ ۽ ات۔
اے فارسی خاندان ۽ جنکے ات۔ آئی ۽ نبی داد ۽ جست کرت کہ تئی جنین وانند گے یا
نا؟ ونگ نے بلئے ڈگری یے نیست۔ جنک ۽ گوشت مرپی تو کار کنگ ۽ ات تئی
جنین وانند گے بوتیں آئی ۽ هم کار کت ۽ شمنے آمدنی زیات بوتگ ات۔ شمے زہگاں
هم چاگردے ۽ شریں جاہ یے گپتگ ات۔ تو چونیں مردے ات کہ گوں یک
جاہلیں جنکے ۽ زندگی گوازینگ ۽ ات۔ اے جنک ۽ نبی داد ۽ تب سک حراب کت۔
چد ۽ پدنی داد ۽ گوں وتنی جنک ۽ مدام جنگ ۽ جڑ کت۔ آئی ۽ رابعہ ۽ گوما کسان
کسانیں گپ ۽ سرا داوا ۽ جنگ کت۔ آئی ۽ وتنی جنک هم جت ۽ گردات انت۔

ایشانی گس یک جنگ، میدانے ات۔

یک روپے نبی داد، گوں رابعہ، گپ کہ زیات بروزشت گڑا آئی، رابعہ
گوشت "در اچ منی لوگ، بروتی ماس، پس، لوگ، تو یک جاہلیں جنینے ات تو
منی زندگی تباہ کتگ۔"

رابعہ، گوشت "من چپور بہ رواں۔۔۔ منی گس ہمیشہ انت، منی زگ
انگت، گونڈ وانت من ایشاں چون بے پس کت کناں۔۔۔؟"

نبی داد، شیطان حراب بوت آئی، گومے گپاں رابعہ، راسک جت۔

نبی دادشت و تی دفتر، آئی کراکس نیست ات۔ آئی انگوآ نگوچک جت
وتی دل، سوچ کرت مرچی من فارسی جنک، گوشان کہ تو گوں من سور بہ کن، من و تی
جنین، طلاق، دیاں۔

دفتر، دروازہ پیچ بوت۔۔۔ فارسی جنک طوبی تھا اتک۔ نبی داد، سلام

رات۔ نبی داد دل، مرچی اردہ کتگ ات کہ ایشی، رامن و تی دل، واہگ،
گوشان۔ نبی داد، جنک، را گوشت "من مرچی ترا یک گپے گوشگ لوطاں۔"
"بہ گوش باریں۔"

نبی داد، و تی ٹوپ سیدھا کرت دیم، بچکنداے آرت، تو ارے کت۔

طوبی، "من و تی جنین، طلاق، دیاں تو گو من سور بہ کن۔"

طوبی، گوشت "نانا نا۔۔۔ پرچہ غریب، طلاق دے؟ ہے و استہ کہ
وانند گئے انت۔ اے آئی، ماس، پس، قصور انت۔ اگاں تو سوری مہ بو تین ات
ترا جن مہ بو تین انت گڑا من گوں توالم سور کتگ ات بلئے ترا جنینے است، تی سے

زہگ انت نوں پچ وڑا ممکن نہ انت۔“

نبی داد پگرے ء کپت، پدا آئی ء سوڑ گے کت ء گوشت کہ ”اگال من چنین مہ بو تین انت گڑا تو گومن سور کتگ آت؟“

طوبی ؋ گوشت ”ہو بے شک کتگ آت۔ ما دوئیاں سور کر کتگ بکجا دفتر“ کار کرت منے زہگاں شریں اسکول ؋ وانت بلئے نوں ممکن نہ انت۔“

نبی داد چھٹی کت ء گس ؋ شت۔ گس ؋ آئی ؋ پگر کت کہ اے چنین ؋ چون بے کنا؟“

نبی داد ؋ گس ؋ یک تندورے است ات۔ آئی ؋ چنین ؋ رات تندورے نان باز وش بوت۔ رابعہ ہم پگر کنگ ؋ ات کہ من تندور ؋ شریں نان پچاں نبی داد ؋ واست ء آئی ؋ دل دوستیں سبزی پا لک ہم جوڑ کناں۔ مرچی نبی داد وش بیت۔ زہگانی چھٹی ؋ وہدات۔ رابعہ تندور ؋ نان پچاگ ؋ ات کہ نبی داد گس ؋ اتک۔ آئی ؋ گا سلیٹ ؋ بو تلے دست ؋ ات۔ آرابعہ کراشت ؋ گوشت کہ چونیں نان پچاگ ؋ ات۔ رابعہ چاک جت داں نبی داد ؋ دست ؋ گا سلیٹ ؋ بو تلے ؋ آئی ؋ چارگ ؋ گوں ہمیں تیل رابعہ ؋ سراچٹ دات انت ؋ آس روک کت ؋ آئی سرا دور دات۔ آس رابعہ ؋ گشان ؋ لگ ات۔ رابعہ ؋ کوکار کت بلئے اے وہدہ ؋ گس ؋ کس نیست ات۔ رابعہ سُتک ؋ ہمسا ہگاں ہمیں تو ارہ کوکار اش کتاں بلئے رابعہ نوں سُتگ ؋ پُر بو تگ آت بزاں مرتگ ات۔

نبی داد دومی نیمگ ؋ چہ گس ؋ در کپت ؋ یک ساعتے ؋ پدا و ترا اتک۔

ہمسا ہگ رجھ ات انت رابعہ سرا چادر پر دا تگ ات۔

نبی داد ؋ گوشت ”پے بو تگ، منی چنین ؋ را؟“

ہمسا ہے گوشت باریں چتو رائی آس گپتگ آناں پچگ بوتگ۔

رابعہ گل کسارت بوت۔ چل روچ پدرابعہ زگ، نبی دادرابعہ پس کرادیم

دات انت۔ آدل گل آت کنوں منی سورگوں طوبی الہم بیت۔

نبی دادہتیں روچ پد دفترہ شت درائیں اسٹاف اپوز کنگ آت کہ نبی

داد جنین چہ دنیا شتگ۔ نبی داد چم طوبی شوہازگ آت انت بلئے آگندگ

نہ بوتگ۔

باز ودارے کت بلئے طوبی گارأت۔ آئی چپر اسی جست کہ طوبی کجا

شتگ درانہ بیت؟

دفترہ چپر اسی گوشت کہ واجہہ لہتیں روچ بیت کہ آئی چھٹی کرتگ۔

بیست روچ پد طوبی دفترہ اتک۔ آئی گوں یک وش رنگیں نوجوانے گون ات۔

طوبی نبی داد دیست سلام کت پدا آئی گوشت کہ تئی جنین من اش کتگ من

سک اپوز بوتگ۔ من چھٹی بوتگوں شہر منی سور بوتگ۔ اے منی لوگو واجہہ رحیم داد انت

کہ بینک نوکر انت۔ اے گپ اش کنگ پدنی داد و تی کتگیں کاراں

سک پسومان بوت۔

تکبیر

آئی ء یک مالدار ۽ زرداریں مرد کے ء گوں سورکتگ ات۔ آئی گس ؋
 ہر وڑیں آسراتی است ات۔ سے چار نو کرگس ؋ کارکنوک ات انت۔ سہب ؋ یک
 جوڑائے گد بدل کت ۽ بیگاہ ؋ دگہ جوڑائیے گد بدل کت آئی گورا زر بے حساب
 آت۔ دستاں سہر ۽ چوڑی ۽ اے دگہ سہت ۽ زیوری سامانان لوگ پُرات۔ مدام آئی
 دست ۽ پادھنی ات انت۔ شربانو زند ۽ وشی ۽ گل ۽ بال ات۔

فاطمہ نامیں یک ماسی یے آئی ۽ گس ؋ کارکنگ ؋ ات۔ یک روچے آئی
 دست ۽ چ ڳلاسے کپت ۽ پرشت گڑاں شربانو ۽ آئی ۽ را ۾ منچو گر ۽ نہر دات کہ ماسی
 ۽ وقی گوش گپت ۽ توبہ کرت۔

لہتیں روچ ۽ پدیتگ ؋ یک خانوادگے ۽ سور بوت۔ سور ۽ شربانو ہم لوٹائینگ
 بوتگ ات۔ شربانو ۽ دوز ڳلات ات انت۔ آئی ۽ مردم نیں افسرے ات۔ شربانو ۽ سینگار
 کرت ۽ ڈرائیور ۽ حکم دات کہ گاڑی ۽ بہ کش۔ ڈرائیور ۽ گاڑی کشگ ۽ دیر کت گڑا
 آرا ہم شربانو ۽ گپٹرے دژمان دات۔

وہدے آسور ۽ گس ۽ سر بوت گڑا آوداں اجواني ۽ شور ۽ کوکارات۔

حاني ہے لوگ، ہمسا گات۔ آئي مرد، دگه سورے کنگ آت۔ حاني چہ سورہ مورہ بے گزرات بلئے آہم سورہ اتک آت۔ بازیں مجھی است ات۔ لوڑی، ارا ڈم ڈی مے پرات، کوکار کنگ، ات۔ درائیں جنین ہے لوڑی، سرا مجھ ات انت۔ لوڑی، ڈھول، چارگ، ات انت۔ لہتیں جنک چاپ جنگ، ات۔ شربانو، ہمیشانی نیام، اوشتاگ اتک بلئے آئي چاپ نہ جت پر چہ کہ مزنيں آفسر، جنین ات۔ حاني، ہم ہمودا گوں و تی کو ہنین گدھ، پچاں اوشتاگ ات۔

شربانو، یکے را تو ارکت کہ اے چونیں جنینے اوشتاگ ات۔ یکے گوشت اے و حاني انت، ايشی، مرد، ايشی، رایلہ دا تگ، دگه سورے کنگ۔ اڑے اے بیچارگ، شریں پیچ، ہم نہ رستگ ايشی، چونیں گدھورا۔۔۔!

حاني، پلوری آئي، دیم، چارت بلئے پیچ گوشت نہ کت۔ آئي چم، چارسائ پر اتات، آچہ او دا پادا تک، دگه جاہ یے، شت، و تی چھانی ارس پھاک کتاب۔ یک ماںی، آئي، راتسلہ دات، گوشت، پروانیست منی چاک اے مزنيں مردم کسی پرواں نہ کنا۔۔۔

شربانو، مرد، دگه شہرے، پوسٹنگ بوتگ ات۔ ماہ، دو ماہ، سراگس، اتک۔ شربانو اے وہدے مونج، مسٹی، ہتھاٹ۔ اے یک مزنيں بنگلہ یے آئي مرد، پ آئی بستگ ات۔

شربانو، وہدے مرد، گس، اتک آئي جوانی، چار، بچار بوت۔ وڑوڑیں چیز لوٹائیں گ بوت بلئے وہدے شربانو، مرد، مردم، مہمان بوتاں گڑاں آواناں نہ جوانیں درگ دات، نئے گواوانی، گوماوش، پگی بوت۔

شربانو، مرد، باشم، ہما شہر، کہ پوسٹنگ بوتگ ات، ہموداں یک جاگہ،

یک جنکے گوں آئی ۽ درستی بوت۔ ہمود ۽ مردمائی آئی ۽ رامشورہ دات کے واجہ اے
یک شریں خاندان نے ۽ ایشانی جنک بازو انندگ ۽ قرآن حافظاً نت۔

ہاشم ۽ دل ۽ لوٹ ات که منا زر بازانت دگہ یک جنے بگراں پے بیت۔ ہاشم ۽ ہمے
خاندان آئی یک جنکے لوٹ ات ۽ گوں آئی ۽ سانگ کت۔

اے سور، بابت شر بانو ۽ ہی نہ آت۔ اے نیام، شش ماہ گوشت ات پدا
یک مرد مے ۽ فون کرت ۽ شر بانو حال دات کہ تئی مرد ۽ اداد گہ سانگے کر گت۔

اے گپ ۽ شر بانو ۽ راسک دلپدر ۽ رنجیگ کت۔ آئی گوشت ”من
نزانتگ کہ اے منی استی ۽ دگہ سورے کت کنت۔ اے چون بیت کنت من وتنی
براساں تو اکناں وتنی ناکواں لوٹائیںاں۔“

روچ بیگاہ بوت ہاشم اتک گس ۽۔۔۔ شر بانو ۽ مورک محیت ۽ آئی ۽ راوش
اتک ہم کرت۔ پدا آئی ۽ گوشت کہ من اش کتگ کہ تو نو کیں سانگ بندی یے کر گت؟
اے چونیں گپے باریں حالاں بہ کن؟

ہاشم گوشت ۾ کر گت پر چزانال! ترا پچ تکلیف۔۔۔

””تمنی سر اد گہ سورے کر گت۔۔۔ منا پچ کمی است انت شر بانو ۽ پر زہری
گوشت۔

ہاشم ۽ گوشت ””ترامن ہروڑیں آسراتی داتگ تئی زہگاناں بنگلہ داتگ،
سہر ۽ زر پچ کتگ، تئی حاتر امن پچے پھے نہ کتگ بلئے انگت تو منی ماس ۽ گوہار، منی
سیال ۽ مردمانی وتنی گس ۽ روادار نہ بوتگ ات۔۔۔ تئی سیال ۽ مردم کایاں تو ہرچ وڑا
آوانی حدمت کنئے منی سیالاں تو ناشتہ بل آپے ہم ندیے تو زانہ گشتنے من پچ ۽ ہی
نیاں۔۔۔“

بس توقی سامان اس بروز اے ماڑی ء دومی جاگہ برو۔ اے جاہ منی نوکیں
جنین نیمگ انت۔

شر بانوء و استہ اے روچ چو قیامت ء ات بلنے گڈی آئی اے اے گپ من
ات ٺلوگ دو بھر بوتاں۔

دومی روچ اے شر بانوء و تی سامان دومی نیمگ بُرت انت ٻاشم و تی نوکیں
جنین آرت ہے ماڑی نادینت۔ درائیں مردم اش کت که ٻاشم نوکیں سورے
کنگ اتکنگ۔ پمشکا مردم آئی مبارک بادی اتک انت۔ حانی هم گوں و تی
جنک اتک۔ آچکی اے شر بانوء نیمگ شت آئی را گوشت کت تئی مرد ڏگه سورے
کنگ ترا مبارک بہ بیت۔۔۔ بلنے اے رند اش ربانوء چچ گوشت نہ کت۔

واہ نے بد قسمتی

آئی مردہ لہتیں سال بیت کہ وفاتے کرتگ ات۔ آئی مرد یک روڈ ایکسیڈ نے بیران بوٹگ ات۔ بے تعلیمیں جنک کسان عمری سور دا تگ ات۔ آئی رائیک جنکے اوں است ات کہ آئی عمردہ سال ات۔ نوری وی جنک سانگ کسانی گون وی براس بچک کرتگ ات۔ نوری انگت ورنا ات۔ براس ہے سوچ کرت کہ ایشی سورکنگ الی انت۔ نوری و استہ سانگ لوٹک بازانت بلنے آئی درست جواب کتگ اتاں وی براس را گوشتہ کہ من سورنہ کناں۔

آئی براس آئی رائیک لوگے جتادا تگ ات۔ نوری گدوچی سک بلد ات۔ آئی ہے کارے کت وی زہگ وی و استہ چیزے زرگپت۔ نوری درائیں روچ گدوچی کت دانکہ آئی زہگ وی نا کوال چزرمه لوٹیت۔ شپ ہمک پاس نوری آگاہ ات کارکنگ ات۔ آئی چراگ روک کت کارکت۔ وہدے آواب کپت گڑا ہے لوگ چیزے تو اربوت۔ نوری دل لرزگے زرت کہ بلکلیں دُزے اتگ۔ آئی مسٹریں براس پادات ٹارچ زرت ڈنہ دراتک یک مرد کے ڈن اوشتوك ات۔ نوری براس ہے دمان تو پک کشت گوشت کہ تو کئے؟

مردک انگت اوشتوك ات نوری براس تو پک بلٹ کت گوشت تو کئے شپ نیم گس جب کرتگ۔ آئی ٹارچ جت اے گلوگنوک انت۔ گلو یک بے ساریں ورنا ات۔ درائیں روچ گلیاں گوشت پنڈ گے لوٹ ات۔

نوری ء گس ء دروازگ پچ کرت ۽ گلوگار دات کد گے روچے نیا ٿيئے۔
 نوری ء براٽ ء سوچ ء کت که مرچي گلوگنوک ء لوگ ء دور کتگباندا حادا مکن
 ڏگه مرد مئے ہمئے کارءَ به کنت ۽ ڏگه مسلسله ٿئے جوڑ به بیت۔ نوری ء براٽ ء آئي ء را
 گوشت گوہار نوں ڏگه سورے به کن۔ تو انگلت ء ورنا ٿئے تئي لوگ ء ايوک نندگ شرمن
 انت۔ باز یس مردم چنانی ء سانگ لوٹگ ء انت۔

نوری ء گوشت که ”مني زهگ چون بنت باريں مني دومي مرد ايشان
 برداشت کت کنت ڀانه کنت۔“

نوری ء براٽ ء گوشت که ”تئي جنک ء من گوں ووت کناں۔ هر کجا که من رواں
 آگوں من کييت انت۔ نوری ء سور بوت ۽ وتي جنک ء گوں دومي مردک ء گس ء شت۔
 دومي مرد ء نام کرم خان ات۔ آئي ء هم جنین وفات بوٽگ ات۔ آئي دو بچپ
 ات انت۔ هر دوکاں چار ده سال بوٽگ آت۔ وہ گوززان ات نوری ء جنک ورنا ات۔
 نوری ء کسانی ء وتي جنک وتي براٽ ؋ بچپ ؋ رادا ٽگ ات۔

ديرنه گوست نوری ء براٽ هم بيران بوت۔ آئي ؋ بچپ هم روچ اتک نورى
 ؋ گوشت که نوں مني دشتار ورنا بوٽگ مناسور بدئے۔ نورى ؋ جنک سک وشرنگے
 ات۔ نورى ؋ مرد کرم خان ؋ بچپ نوں ورنا ات۔
 کرم خان ؋ بچپ ؋ نورى ؋ گوشت ”تئي براٽ ؋ بچپ پرچه ادا هم روچ
 کيت۔--

نورى ؋ گوشت ”اے مني زاماں انت ۽ براٽ ؋ بچپ انت۔ ما کسانی ؋ ايشانی
 سانگ بندی ڪتگ۔

آئي مرد ؋ گوشت که ”ما کسانی ؋ سانگ بندی ؋ نه منين۔ سنگين ؋ واس्तه ڏگه مردم باز
 انت۔ وڈير اعظم ؋ بچپ ؋ من سنگين ؋ دياں۔“

نوری ء گوشت کہ ”منی ز گ من کسانی ء داتگ تو آئی ء سانگ ء چون کت کنتے۔
 کرم خان ء بچک گوشت کہ ”در اخیر چ در چ ورگ چج منے پس ء داتگ
 نوں آئی ء وارث تو بوتے۔ و تی براس ء بچک ء بگش دگه روپے منے گس ء میا
 کہ شرمنہ بیت۔

نوری یک بلا نیں و نیل ء کپتگ ات۔ آئی براس د گنیانہ انت کہ آئی ء
 چیڑگ ء گیشور بہ کنت۔ آپریشان ات کہ نوں چون بہ کنت۔
 سنگین گوشت امال منی کسانی ء دشتر منی نا کوز گ نوروز انت، من بیدنے
 آئی دگہ کس ء سورنہ کناں۔ کرم خان ء بچک وڈیرہ عظیم ء دولت ء سک اثر مندانہ
 آواز راست پمشکا منی سوراء آہو د کنگ لوت انت۔ همروچ وڈیراء نیمگ ء مردم
 سانگ ء و استہ کا نینیت۔

نوری ء بار بار کرم خان گوشت کہ ”منی جنک ء سانگ من پیسر ء داتگ شما
 پرچہ آئی دو بر سانگ بندی ء لوت ات۔“

نوری ء یک ہمسا ہے آئی ء رازدار ات۔ نوری ء و تی ہمسا گ گوشت کہ
 ”من و تی جنک سنگین ء تی گس ء دیم دیاں، نوروز منی براس ء بچک انت ء سنگین ء
 کسانی ء دشتر انت۔ تو منی ز گ ہمای ء دست ء بد نے ء بگش کہ اے ظالمانی گس ء
 چ سنگین ء رکین۔ منا دگہ وارث نیست انت۔ ہمے یکیں نوروز منی وارث انت۔“

دومی روچ ء سنگین ہمسا گ گس ؋ گوشت ء نوروز ہم حال دیگ بوتگ ات
 کہ جنک کیت آئی ء گوں و ت بہ بر۔

نوروز کیت سنگین ء زوریت ہر دو گاڑی ء سوار بنت دگہ شہرے ء

روانت۔ کرم خان ء بچک وہدے گس ؋ کیت جست کنت کہ سنگین کجا انت درا نہ
بیت۔ نوری آواناں آپ دن بنت بلئے آجز باقی بیت ء گوشیت کہ سنگین کج انت؟ نوری ؋
گوشت سنگین و تی نا کو گس ؋ شنگ۔ کرم خان چہ زہر ئے لٹے زوریت ء نوری ؋ جنت
کہ جنک ؋ راتوباگی کتگ۔ کرم خان نوری ؋ باز جنت ء بازیں لٹ ؋ کٹ ؋ آبے
ہوش بیت۔ آوتی بچک ؋ را گوشیت کہ بروالیشی ؋ پٹ ؋ بیار کجا شنگ۔ ہر کجا کہ تو
ایشان گندے ہمودا بکش اش ؋ دور دئے۔

کرم خان ؋ بچک تو پک ؋ زوریت ؋ چہ گس ؋ در کیت۔ نوری چہ بازیں
لٹ ؋ کٹ ؋ لرزگ ؋ ات۔ ہمسا گھ ؋ گس ؋ روت ؋ آئی ؋ گشیت مناء تھانہ برمن
رپورٹ کناں کہ کرم خان ؋ بچک گوں تو پک ؋ منی ز گھ ؋ رندا کپتگ۔ پولیس ؋ آئی
رپورٹ درج کت ؋ کرم خان ؋ بچک ؋ جست ؋ پرس ؋ در کپ انت۔

کرم خان ؋ بچک ہمسا ہیگانی گس ؋ آئی ؋ شو باز ؋ کنگ ؋ ات۔ آخر یک
روپے اے دونیں گرگ بنت۔ کرم خان ؋ بچک ایشان گپت ؋ و تی گاڑی ؋ سوار
کنت۔ ہر دو کاں دور یک گیا بے ؋ بارت ؋ ہمودا ایشان کش ایت۔ پدا آوانی لاش ؋
سرا کرم خان ؋ بچک چاپ جنت ؋ کندیت۔ ہے دمان ؋ پولیس ہم کیت ؋ ایشی ؋
را گرفتار کنت۔ نوری ؋ زند یکبرے پدا تھار بیت ؋ آوتی پیشی لوگ ؋ روت ؋ ہمودا او تی
زند ؋ گلدی روچاں گوازینت۔

وَسْوَ

فضل داد نوں ایف ایس سی پاس کر گت ات۔ آئی ء شمرین ء یکجا کسانی ء
 مسیت ء قرآن و انتگ ات۔ شمرین جنکانی اسکول ء و انگ ؋ ات فضل داد بچکانی۔
 آیک سرسزیں میتگے ء نندوک اتات۔ اے میتگ ء مچکدگ بازات۔
 ہمک روچ فضل داد اسکول ء کہ شت شمرین ء ہم گون و ت یکجا اسکول ء بر تے گوں
 ہر دو ہمودا یک دومی ء مہراں گرفتار بوتاں۔ یک روچے فضل داد را ہ ء روگ ء
 بیت شمرین ء گندایت ء آئی ء تو ارے کنت۔ شمرین باز لجوئیں جنکے آت۔ فضل داد
 آئی کرات ء گوشت کہ دشمرین۔۔۔ اگاں ترا اعتراض نہ انت من و تی مردمائی تئی
 گس ء دیم دیاں تو منا سک دوست بئے من تئی سانگ ء لوٹاں۔ شمرین ء بچکندات
 و تی سرجھل کت۔

دومی روچ ء فضل داد و تی ماں ء پس ء شمرین ء گس دیم دنت۔ شمرین ء پس
 ء وفات کر گت ات آئی ء را دو براں است ات ء آہم اسکول ء و انگ ؋ ات انت۔
 شمرین ء ماں و تی زہگاں و ت وانینگ ؋ ات۔ فضل داد شریں، نماز
 و انوک ء ادب داریں بچکے ات۔ ایشانی سانگ بوت۔ شمرین ء فضل داد سک و ش
 ات انت۔

وہ گوزان آت سور ۽ تیاری پورا بوت انت۔ شرین، ماس، پچ لکھ حق مہر،
سہر، سورے ۾ حرج، درج چہ فضل داد، پس، لوت اتاں۔ حق مہرے کا گدنبشته بوت
بلئے زرائے وہ گرگ نہ بوت انت۔ فضل داد، سور بوت۔۔۔ شرین و تی گس،
شت۔

فضل داد، ماس باز کلپیں جنینے ات۔ روچ و شب گوں شرین مڑت،
گوشت که حق مہر، ماپ بہ کن بلئے شرین آئی، را گوشت کہ من و تی حق مہر، ماپ
نہ کنا۔

فضل داد، کلر کی نوکری یے رست، آدگہ شہرے شت۔ شرین تھنات۔
و تی بان، مدا ہے جیڑگ، ات کہ اے ترومنا گنوک کنت۔ ہم روچ گشیت حق مہر،
ماپ بہ کن۔ من چوں بہ کنیں، منی ترومن، ماس، گس، ہم روگ نیلیت۔ شرین، پ
و تی ماس، براس، گوہارانی و استہ سک زہیرے کت۔

لہتیں روچ، پدگڑا فضل داد، چہ شہر، اتک۔ شرین سک ملورات۔ فضل
داد جست کرت باریں تو چیا چو ملورات۔

شرین گوشت، ”تئی ماس منا منی ماس، گس، روگ نیلیت، ہم روچ
گوں من مڑیت، گشیت کہ و تی حق مہر، ماپ بہ کن۔“

فضل داد، زہر، شرست و تی ماس، نیمگ، آئی، را گوشت، ”ماس تو گوں
شرین، پر چہ مڑتے، آئی، حق مہر انی بابت، پر چہ سوال کننے۔ من پوکری دومی شہر،
روال دگہ برے آرائنگ مکن آتی زہگ، ڈول، انت۔“

آئی ماس، پہ زہر گوشت، ”تئی جنین دروگ بندیت من پچ نہ گوشٹ۔“

چٹ چالا کے تئی جنین ترا گوں من مڑپنیت، من پچ نہ گوشنگ۔“

فضل داد شرین ء کراشت ء گوشت کے ماں گشی من پچ نہ گوشنگ۔“

شرین ء گریت ء گوشت ”من قسم وریں تئی ماں منا تنگ کنت، مناویتی

ماں ء گس روگ ء نیلیت۔ تو کہ کائے گڈا من سیرے نان ورال، منی گپ ء باور بہ کن۔“

فضل داد گوشت ”من ء باور نہ بیت منی ماں منی خدا انت۔ تو دروگ بندے“

لہتیں روچ ء پدا فضل داد پداوی ڈیوٹی ء شست۔

شرین ء تروءَ شرین ء گوشت تو ہر گپ ء وی مرد گشی تو منی بچک ء چ من

جتا کنگ لوٹے۔ لہتیں شہمات شرین ء جت۔ شپ ء وہد ء شرین وی باں ء و پنگ

کہ توارے اتک۔ انچوسا بوت کہ کسے زمین ء کل ء جنگ ء انت۔ تقریباً یک گھنٹہ ء

پد شرین ء دروازگ آئی ترو طک ات ء توار جت۔ شرین زوت پادا تک، دروازگ

پچ کرت۔ آئی تروءَ آئی ء رادست ء گپت ء سیدھالوگ ء پشت ء بر ت کہ او دابلائیں

کنڈے ء کرا آئی تروءَ براں زہگ او شتوک ات ء آئی دست ء یک اسپیدیں

کا گدے ء یک قلمے است ات۔ تروءَ دست ء پستول ہم است آت۔ آئی شرین

ہم گل دات کہ اے کا گدءَ سراوی حق ء مُھرہاں نبستہ بہ کنت ء بہ گش کہ من ایشاناں

ماپ کتگ، اگاں نہ ترا من کشاں۔

ہر دیں فضل داد اتک آئی ء بہ گش کہ من وی مرضی ء سرا حق مہر ترا ماپ

کتگ انت۔ شرین بچارگ بے وس ء مجبور ات پمشکا آئی ء کا گد دستخط کت۔

دومی دمان ء شرین ء تروءَ پستول پچ گرگ ء جہد کت ء بہ نیام ء تو پک ء آس

زرت ۽ تیرے شمرین ۽ پادگلگ ات۔

ترو ۽ جلدی جلدی کا گد زرت ۽ وئی پندول ۽ کرت۔ ہے دمان ۽ کہ ترو
کا گد ۽ پندول ۽ کنگ ۽ بیت شمرین پستول ۽ چہ آئی ۽ وئی دست ۽ زویت ۽ دو تیر آس
دنٹ یکے ترو ۽ لگ ات ۽ ترو جہلا دبیت۔ دومی تیر ۽ ترو ۽ براس زہگ ۽ پاد ۽ لگ
ایت۔ وہ دے پولیس اتک آئی ۽ شمرین دشگیر کت کہ تو وئی ترو ۽ آئی براس زہگ ۽ را
جتنگ۔ دہ سال بیت کہ شمرین جیل ۽ انت۔ وہ دے فضل دادا ۽ گپاں سہی بیت آسک
حیران ۽ پریشان بیت کہ اے چونیں قصہ یے گوں آئی ۽ بوتگ۔

دیانت دار میں آفیسر

آنک اے شہر، ٹرانپسرو بوتگ ات۔ اے شہر بازتر سنا کیں ہندے ات
یک نیمگے پٹ، میدان ات، دومی نیمگ، جنگل۔ شیرخان شہر، نوکیں تھانیدار
ات۔ آئی، وتو اسٹاف، گوں میٹنگ کت که پے معاملہ انت من، حکومت، ادادیم
دا تگ کاے شہر، حالت حراب انت، ادا زہگ دزی بنت۔

اسٹاف، گوشت کہ ”واجہ اے ہندے چار دہ سالی، ہشت سالی، زہگ دزی
بنت، پدا ایشانی گواہ نہ بیت کہ باریں ایشان کیا بر تگ۔“ میٹنگ، رندا ایشان یک
منصوبہ بے جوڑ کت۔

شیرخان یک خدا ترس، نیک، ایمان داریں مردے ات۔ وتو ڈیوٹی مدام
ایمان داری، کتتے۔ آئی، مدام وتو اسٹاف، را گوشت کہ وتو ڈیوٹی، ایمان داری،
بلکن ات۔ لہتیں روچاں پد بیتگ، حال شنگ بوت کہ یک ہشت سالی بچکے ڈزی
کنگ بوتگ۔

آئی ماس گوں کو کار، پریا شیرخان، گس، اتک کہ ”منی زہگ باریں کجا
شنگ کیا بر تگ۔“ واجہ منی چک، بیار۔ ”شپ، دونج ات شیرخان وتو کٹ، سرا
و پتگ ات۔ آئی گونڈیں زہگ ہم و پتگ ات انت۔ شیرخان، وتو بچک، دیم
چارت کوش واب ات۔ آئی دل، گوشت کہ ما پولیس والا وتو شہر، حفاظت، کت
نہ کناں گڑا مئے ڈیوٹی، فائدہ پے انت؟ مرچی اگاں اے بچک گار بوتگ اے منی

زہگ بوئیں منی سراچے گوستگ آت---!

ہے پگر آئی واب برٹگ آت۔ سرجمیں شپ آئی ۽ سوچ ۽ پگر کت کے اے شہر ۽ پشت ۽ جنگل پٹ ۽ پول کنگ بے بیت بلیں دزی کنوک ہمودا بہ بنت۔ دارئیں شپ آئی ۽ ہے بابت ۽ پگر کت۔

سہب ۽ شیرخان کے پادا تک آئی ۽ جنین اوں پادا تگ آت۔ نماز ۽ پد آچ گس ۽ درکپت ۽ دفتر ۽ راہی بوت۔ شیرخان ۽ پدا یک میٹنگے لوٹائیں۔ آئی ۽ پولیس ۽ یک ٹیمے تیار کرت کہ ووت ہم گون ات آئی ۽ دیم ۽ مردم گوشت انت کہ مارا ہے جنگل ۽ پٹ ۽ پول کنگی انت۔

دو درجن سپاہی جنگل ۽ تالان بوت۔ شیرخان ۽ ده نفر گوں ووت زورت ۽ جنگل ۽ نیام ۽ پٹ ۽ پولے کت۔ ایشاں کساس یک میلے ۽ گرد ۽ ترکت۔ ایشاں یک کچائیں کوٹی یے دسیت کہ آئی ۽ دیم ۽ یک پیریں مرد کے نشگ ۽ سنج وانگ ۽ انت۔

شیرخان ۽ سلام دات ۽ جست کت ”کہ واجہ تو اے جنگل ۽ تھنا چون نشگ ات؟ اداد گہ ہلک ۽ میتگ ہم نیست انت۔

پیریں مرد ۽ گوشت کہ ”من اللہ ۽ ذکر ۽ کناں بس وش باں۔ منی مردم منا اداورگ سر کناں ۽ من اللہ ۽ ذکر ۽ کناں۔ شیرخان کمو نز یک اتک آئی نفری گوں تو پک ۽ یک کرات انت۔ شیرخان کڈک ۽ دروازگ ۽ تکہ دات۔

پیریں مرد پادا تک ۽ گوشتے ”امنی کمرہ ۽ انت۔“

شیرخان گوشت ”واجہ من چاراں کہ باریں پچے چیزے مان۔“

شیرخان ۽ دیست کہ کڈک ۽ دومی نیمگ ۽ دگہ دروازگے پرات۔ آئی سرا پرده جنوك ات۔ شیرخان دل ۽ گوشت اے ال مرazi دروازگے بیت۔ پیریں مرد ہم کڈک ۽ پترت۔ شیرخان دیم ۽ شت ۽ پرده چشت کنگ ۽ دست دیم ۽ بُرت کے

پیریں مردء آئی دست گپت کے واجہ پشت ۽ پچ نیست--- واجہ دیما کجا رہئے۔

شیرخان سرپد بوت آئی وتنی نفری حکم دات انت کے اے مردک ۽ گرفتار پہ کن انت۔ سپاہیاں پیر مرد دستگیر کرت۔ شیرخان ۽ حکم دات کے اے دگہ سپاہیاں به گش ات کے درست ہمدابیا انت۔ سپاہی تچنان آتک انت۔

شیرخان ہمادومی بان ۽ کہ شت آئی ۽ دیست کے یک بچکے گوں سانکلاں بستگ شیرخان آئی ۽ راحوصلہ دات کے مہ ترس من تئی کمک ۽ اتلگ انت۔ ہے دمان ۽ کہ بچکے ۽ سانکل پچ کنگ بوت انت۔ پیر مردء ہمراہ اوں سر بوت انت۔ سپاہی ۽ آسیانی نیام ۽ فائزگ شروع بوت۔ پہ شیرخان ۽ ہمیڈ کو اڑڑ کمک ہم سر بوت۔

پیر مردء لہتیں مردم کشگ ۽ لہتیں گرفتار کنگ بوت۔ اے بچک کے آزاد پہ بوتگ ات ۱۵ اسالی بچکے ات کے آئی پا دلنگ ات۔ آئی ۽ گوشت کے ایشاں منی پا دپہ سگریٹ داگ داتگ انت من پمیشا لنگ اوں۔ بچک ۽ گوشت ہرشپ ادا جنکاں ناچ دیگ ۽ ڈھول ۽ ساز بیت۔ روچ ۽ درارواں ڏون ۽ شپ ۽ پدا مونج مسٹی کنگ ۽ کائینت۔ ادا بازیں ز ڳلے خراب کنگ بوتگ۔

دومی روچ ۽ اے دز تگلیں گونڈ ووتی سیاد ۽ وارثاں دیگ بوت۔ شیرخان اوشا تگ ات کے ہما بچک ۽ مات ۽ شیرخان ۽ منت گپت ۽ آئی تو سیپ کت۔ شیرخان ۽ راحکومت ۽ نیمگ ۽ مز نیں ایوارڈ ۽ دادے ہم دیگ بوت۔

وہد چوش ہم بیت

آمنی بان ۽ نندوک آت۔ دو گونڈیں زہک ہم آئی ۽ را گون ات۔ من
ایشان چاہ، آپ دات انت۔ آئی ۽ را کھنیں پچ گورا ات، گشانے ہم دو سے جا گئے
دِرگتگ ات۔

من جست کہ ”گل جان باریں تو چونے تئی حال چے انت؟

آئی ۽ گوشت کہ ”بس بچارگی ۽ غریبی انت۔ من ونت نہ کت، پمیشاپوریا
کن انت ۽ ڈھاڑی ۽ سرا گزران کن انت۔ انت پس ۽ گورا منارا یک دو بان
است ہمودا نشیگ انت۔ پس ۽ گوہار ۽ وتی جنک منی پچ ۽ گوماسور دا تگ۔ بس زندگی
گو زگ ۽ انت۔“

ہے وہدءَ کہ ”گل جان گپ کنگ ۽ ات من ۽ سی سال ساری ۽ زمانگ یات
اتک۔ منی پگر ایں ہمارا نیں ندارگ ظاہرات۔ ہما وہدءَ کہ ”گل جان ۽ مردم سقط ۽ کارءَ
ات۔ گل جان منی دور سیادے ات۔ وہدے ما کسان ات انت منے گس نزد یک
ات انت۔ ما یک جاہ گوازی کت ۽ دو تکانی سور ۽ سانگ کت انت۔ پدا منی پس
شہر ۽ جا گہ زر تگ لارا مادرست شہر ۽ شت انت۔ گل جان ۽ سور گوں مولا بخش ۽
بو تگ ات۔ گل جان باز زیرب داریں جنکے ات۔ گل جان ۽ گس ۽ زند ۽ ہر پیمیں
آسراتی است ات۔“

یک ہمسا ہے جنور ام آئی گس کارکنگ ات۔ ما کہ وہدے آئی گس اء
شتاب آئی درستیں کارہے ماسی کرت انت۔ اے ماسی عمر کم و پیش بیست ٹپچی یاسی
سال بوتگ ات۔ بس اللہ جوانیں رنگے داتگ ات۔ گل جان اء سے زہک است
ات۔ دو بچک یک جنکے۔ گل جان اء را یک برا سے است ات کہ گنوک ات۔ گل
جان ٹی بی نادر اہی ات۔ دو دو سال ہمرا آئی مرد چھٹی چہ مسقط اتک۔ ہے وہدہ کہ
آئی مرد اتک و گل جان وش ات بلئے وہدے آشت داں گل جان ناجوڑ بوت۔

اے گس ماسی کاری یے ات۔ گل جان مردمولا بخش دل گوں ہے ماسی
پرات۔ ماسی نام جمیلہ ات۔ آئی اوں زانتگ ات کہ مولا بخش آئی رادوست
داریت پمشکا آئی ہر روح شریں پچ گورا کت و تاراسینگارے کت۔ مولا بخش
چھٹی لوگ اتک ات ہمے میان اء آئی پس وفات کتگ ات گل جان گوں و تی
زہگاں و تی پس میتگ اشت۔

چل روح گل جان و تی پس لوگ ات۔ پرچہ کہ آئی گنوک بے
ساریں براس انگت کسان ات آئی دگہ چاروک ہم نیست ات۔ گل جان سک
پریشان ات کہ نوں اے بے ساریں براس چون بہ کنت۔ ہمے پریشانی آئی
ناجوڑی گیشترزیات بوہان ات۔ گل جان را ہما وہدہ کے وشی رست وہدے آئی پس
گوہار گوشت کہ ماوت ایشی ووت چار گزار کن انت۔

چل روح گوستگ گل جان و تی زہگانان ژرت و تی مرد گس روانہ
بوت۔ اے وہدہ آئی راوی براس ہم گوں ات۔ وہدے گل جان لوگ سر بوت آئی
ہمسا ہگاں رمب کت کہ گل جان توحالے سر پدے کہ تئی مرد گہ سورے کتگ۔ گل

جان ۽ دپ پچ بوت آئی ۽ گوشت اے چون بوتگ گوں کیا سورے کرتگ؟ ہمساہ گاں
گوشت ہاماں سی کتئی لوگ ۽ کارءَ بوتگ گوں ہماں سورے کرتگ ۔ گل جان ۽ دست ۽
پلاسٹک جھل ۽ کپت کہ آئی تھا دوجوڑا پچ انت ۽ آئی جند دیوار ۽ سا ڳ ۽ نشت۔

ہمساہ گاں آئی ۽ را دلا سہ دات بلنے آئی ۽ دل سہر گ ۽ پیم ۽ ندات آئی ارس چو
ہور ۽ رچگ ۽ اتاں۔ ہمے وہ ڦ مولا ٻخش اتک آئی ۽ یک کا گدے گل جان ۽ کٹ ۽ دور
دات ۽ ووت واتر بوت۔ کا گد ۽ نبستہ ات کہ من ترانوں یلہ داتگ بر ووتی پس ۽ گس۔

گل جان کا گدوتی لوت ۽ کرت ۽ زہگانی دست گپت، واتر ووتی پس ۽ گنہار ۽
لوگ ۽ نشت۔ گل جان ۽ ووتی حال آئی ۽ را دات انت بلنے ترو ۽ مرد ۽ گوشت کہ ما آئی
سر اکیس کناں آئی پرچہ ترا یلہ داتگ ۽ زہگانی حق ۽ چہ آئی مال ۽ ملکت ۽ گراں۔ گل
جان ۽ گوشت بس منی توکل گوں اللہ ۽ انت ۽ اللہ مد ارم راست ۽ حق ۽ بیت۔

دو سال ۽ رنڈ مولا ٻخش ۽ مسقط ۽ یک سید نٹ بوت ۽ آئی ۽ وفات کت۔ ہمے حال
۽ پداں آئی جنین ۽ رافائل بوت۔ مولا ٻخش ۽ بر اتاں آئی ۽ مال ملکت درست بر تاں ۽ گل
جان ۽ بچک ۽ بچی دست نہ کپت۔ گل جان ۽ بچکاں گوشت کہ من ووتی حق ۽ چہ نا کو ہاں
گراں بلنے نا کواں دھمکی دات کہ تو منے رپورٹ کت ماترائی مات ۽ کشاں۔

گل جان ۽ ووتی بچک رپورٹ کنگ ۽ نیشت انت آئی ۽ گوشت کہ بل
ایشان اللہ مز نیں بادشاہ نے مارا منے حق ۽ ووت دنت۔

وہ گوازان آت گل جان پور یا کنگ ۽ ات۔ یک روچے آیک لوگ ۽ کار
کنگ ۽ کہ راہ ۽ آئی ۽ را یک ٹکرے سہر دست کپت۔ آئی دل ۽ گوشت کہ من ایشی
۽ بہا کناں چرے زراں زہگانی واستہ کاروبارے کناں۔ مرچی گل جان ہمے کارءَ پمنی

لُوگ ءاٹگَ آت مِن وَتِی دل ءسُوچ کت کہ آسِر لَا پیں زال، مرپی چوشیں حا لے
 ۽ حداء سرکتگ - من گل جان، ۽ را گوشت کہ اے سہر، تو بہامہ کن منی مرد یک بلا نیں
 کمپنی یے، کار، انت منی تئی یک ز گہے ہمودا کارا جناں - گل جان، منی منت گپت،
 آئی ز گہے ہمودا نو کر بوت پدا ایشان ز ہد په وشی گوست۔

وہدَءَ سلام انت

مریم و تی اسکول ء جنکاں پکنک ء برگ ء ات۔ جنکانی کاس سدء بروز آت
ایشانی گومادہ استانی هم گون ات۔ مریم اسکول ء پرنسپل ات۔ اسکول ء کوچ ء درست
سوار بوتاں۔ روچ ء ورگ ء چرگ ء سامان هم ایشان گوں و ت زرت آنت۔

گاڑی روان ء یک سر سبزیں پکنک پوا نینٹے ء سربوت۔ آہو دء کور جو هم
تجھگ ء ات۔ درستیں مردم چہ گاڑی ء ایر کپت انت ء در چکانی چیراں شُت آنت۔
جنک اینگو آنگو سنتیل ء شُت آنت۔ ورگ جوڑ کنوک و تی کاراں گلاںش
بوتاں۔ اے جا گه ء یک کسانیں میتیگے هم است آت کہ او دے وڈیرہ قاسم ء گس
آت۔ وڈیرہ قاسم، مریم ء پس ء کھنیں سنگتے ات۔ وہدے مریم کسان ات گڈاں آئی
ماں ء پس وڈیرہ ء گس ء مدام شت ء اتک آنت۔

وڈیرہ ء مسٹریں بچک ء ہما وہدء کہ سور بوتگ آت مریم ہشتی جماعت ء
وانگ ء ات۔ نوں بازو وہد گوستگ ات۔ وڈیرہ قاسم دگہ شہرے ء شتگ ات۔ آئی
بچک ء و تی جنک صفوراء را هم سور داتگ ات۔ مریم ء دل ء گوشت کہ یک زمانگے
گوستگ نوں منی پس ء وفات کرتگ ء وڈیرہ هم زندگ نہ انت۔ باریں وڈیرہ ء گس
ء مردم چون انت۔

مریم ڈرائیور، راگوشت کہ منامنی پس، کوہنیں سلگت، گس، روگی انت
 تا نکہ نان تیار بنت پدا اور تکایاں۔ مریم، گوں ووت یک اسٹاف ممبرے ہمراہ کت،
 دیم پ، وڈیرہ قاسم، گس، روانہ بوت۔ وڈیرہ، گس، کم گیش دو سے میل، دوری، ات۔
 نوں درائیں کشک، راہ بدل بوتگ انت۔ آوہ، اے میتگ، کچائیں گس، آتاں نوں
 پکائیں گس، انت بلنے باگ، با گیچہ، ہماوڑا انت۔

صفوراء سوراء مریم، گوں وتنی ماس، پس، گون ات۔ صفورا، ہم وتنی سوراء پد
 مریم، لوگ، بازرندا، اتلگ ات۔ بازوش، نگیں جنکے ات۔ آئی دست، مدام سہر،
 چوڑی، چلہ ات۔ آئی، گٹ، وڑوڑیں سہر، ہارات انت۔ دراج، سیاہیں مود پ
 ڈولے آئی، گوبتگ ات انت۔ صفورا، چوچار دہ، ماہیکان، وڑا ات۔

صفوراء چار براں ات انت۔ صفورا، وتنی پس، گس، داشتگ ات دا نکہ وتنی
 براساں چہ جتائی، مہبیت۔ مریم دل، گوشت کہ حدا انت کہ صفورا، مرچی، لوگ، بہبیت
 دا نکہ من آئی، راہم بہ گندال۔--

ہے پگر، سوچ، آئی، گاڑی، وڈیرہ، گس، سر بوت۔ مریم، گوں اسٹاف ممبر
 ، گاڑی، جہل ایر کپت انت۔ آیاں، گٹ، دروازگ، جت دمانے، پدنو کرے،
 دروازگ، پچ کرت۔

مریم، گوشت کہ، وڈیرہ، قاسم، گس، ہمیش انت؟
 نوکر، گوشت اے، وڈیرہ، مسٹریں بچک، گس انت۔ وڈیرہ، دیر انت
 کہ، وفاتے، کتگ۔

مریم گوشت ”گس ء حال دئے من اتگلگ آنت وڈیرہ قاسم ء سنگت سفرخان ء
جنک۔ من وڈیرہ ء زہگانی گندگ ء اتگلگ آنت۔ نوکر ء آواناں لوگ ء آورت
ئیک بانے ء نادینت انت۔ پریشاں شربت آرت۔ لہتیں منٹ ء پد وڈیرہ قاسم ؋
بچک گوں آئی جنین ء اتک انت۔ ایشاناں وش اتک کت نند نیاد بوت۔ مریم باز
وش بوت کہ لپس ؋ کہنینیں سنگت ء خاندان ؋ گوں شریں ملاقاتے بوت۔

مریم ؋ گوشت کہ ”بی بی صفوراء حال ء بدئے کہ کجا انت؟ گندگ نہ بیت۔

وڈیرہ بچک ؋ گوشت ”آہم ہمدا انت۔“

مریم ؋ گوشت ”من گوں آئی ؋ ملاقات کنگ لوٹاں۔ گوں آئی ؋ منی کہنینیں
یات بندوک انت۔

وڈیرہ بچک ؋ نوکرانی گوشت کہ ایشاں بی بی ؋ کرا برئے۔ نوکر ء مریم
گوں ووت حولی ؋ دگہ کنڈے ء برت۔ اے چوگلی ؋ وڑا ات۔ ہردوک یک بانے ؋
دپ ؋ سر بوت انت۔ اے بان چہ ڈن ؋ کڑی جنوک ات انچو سما بوت کہ ادا کس
رہائش کنگ ؋ نہ انت۔ مریم ہے بان ؋ شت۔ آئی ؋ دیست کہ یک کٹے ؋ سراجین
آدمے واب انت۔ اے بان ؋ یک دری ؋ دو بالشت ایرات۔

نوکر ہے جنین آدم پاد کت کہ بی بی پادا تئی مہمان انت۔ بی بی ؋ چم پچ
کرت ؋ پادا تگلگ۔ آئی ؋ دیم چلات۔ پیری ؋ دیئے کرچک ؋ کوس ات۔ مودشناگ
ءشا نگ اتاں۔ مریم ؋ نوکر گوشت کہ اے بی بی صفوراء انت؟
بی بی ؋ گوشت ”جی ہو من صفورا آں۔“

مریم چارت که چم ایشی ءسلامت انت بلئے منا نزاگ ءانت۔ مریم ءپدا جست کت که بی بی تو مناء پچھے نیارت من سفرخان ءجنکاں۔ کسانی ءمن تئی پس ء گس ء مہمان بوگ اول۔ نوں صفورا مریم ء پچھے آورت۔ آئی ء گوشت منی چمانی رژن نیست من دیست نہ کناں۔ مریم حیران بوت آئی ء را یکبرے پدا ہما وہ دیات اتک۔ آئی چماں ہما پیشی صفورا ات کہ شوق ء ڈولدار ات۔ آئی ء وتنی دل ء گوشت کہ ہوڈے وہ تر اسلام انت۔ چونیں مردمائیں چونیں جاوراں سر لکنے۔

بے ضمیریں مرد

طوبی اسکول ء ٹیچرات - آوتی ماس ء پس ء یکیں زگ آت - طوبی ء وی
ماس ء پس ء سک دوست انت پمیشا آئی ء گوشت کہ من سورنہ کناں پر چکہ من ء
پدمی ماس ء پس ایوک ء تھنا بنت - آوانی خیال داری ء کنوک دگہ کس نیست -

وہد گوزان ات یک روچے وہدے آچہ اسکول ء لوگ ء اتک داں آئی حال
دیگ بوت کہ پس ء دنیا ء یلہ کتگ - وہدے پس ء چلہ پورا بوت - طوبی ء ماس ء آئی
ء را گوشت کہ بچارمنی چک تئی پس ء وفات کتگ یک روچے کیت کہ من ہم وفات
کناں تو چٹ ایوک ء تھنا بئے - منی گپ ء بزورتئی ناکو ء رابچکے است - زیات
وانندگ نہ انت، عمر ء ہم تراچہ کسان انت بلئے تئی خیال داری ء جوانی کنت - منی
گپ ء بگرگوں آئی سوربہ کن - من تاں کدی ء زندگ باں -

طوبی ماس ء گپ اش کت انت - دومی روچ ء وی اسکول ء دز گوہارے ء
گوں صلاح کرت کہ ماس ء اے وڑیں گپے کتگ - آئی دز گوہار ء گوشت حدامکن
ہردے کہ تئی ماس بیران بوت - تو تھنا بئے، کئے تئی خیال ء کنت، تو کہ پیر بئے
ایوک ء تئی اولاد تئی خیال ء دارا نت -

شپ بوت طوبی ء نمازوانت ء نپاد چیر گلیتک و پت - ہمے پگر کنگ ء ات
کہ باریں ناکوز گپ ء بچک چونیں مردے - من کسانی ء آئی ء رادیستگ ء منی عمر ہم

چہ آئی ء مسٹر انت بلئے آئی ء فیصلہ کت کہ ماس ؋ گپ زورگی انت۔ لہتیں وہد ء پد طوبی ؋ گوں عمر خان ء سور بوت۔ سور ؋ یک سالے ء پد طوبی ؋ ماس ؋ وفات کت۔ طوبی ؋ گوں و تی مرد ء پس ؋ گس ؋ نشت۔ طوبی ؋ مرد یک دکانے ؋ کارءات۔ ماہ ؋ سرا ہزار کلدارے گپت پر چکہ آوانند گے نہات۔

وہد گوزان بوت شش سال ء پداوں طوبی ؋ ز ہگ نہ بوت۔ طوبی ؋ یک دز گو ہارے ؋ آراسو ج دات کت کہ تو پہ و ت چورائیں ز ہگے چہ ہسپتال ؋ بزور۔ آہودا ؋ بے وارثیں ز ہگ بازانت۔

دو می روچ ؋ طوبی ؋ ہمے چوراہانی ہسپتال ؋ فون کت۔ آئی ؋ درائیں حال دات انت ڈاکٹر ؋ گوشت کت کہ یک لاورثیں جنکے انوں پیدا بوتگ۔ آئی ؋ پس گوش ایت کت جنک ؋ نہ زوریں ہر کس ؋ کہ دنے بدئے تو بیا ایشی ؋ بزور۔ طوبی وش بوت ٹھچکی ؋ ہسپتال ؋ نشت ہمے جنکے گوں و ت لوگ ؋ آورت۔

وہد گوزان ات طوبی نوں پیرات ؋ جنک و رنا بوتگ ات۔ طوبی ؋ جنک ؋ میرٹک پاس کرت۔ طوبی ؋ دیست کت کہ روچ پہ روچ منی مرد گوں منی جنک ؋ زیادہ نز کیکی کنگ ؋ انت۔ نان ؋ آپ ہر دو چیز رواکی ؋ و رانت ؋ دیراں نندال گپ کن انت۔ طوبی ؋ اے گپ دوست نہ بوت۔ طوبی ؋ یک روچے و تی مرد ؋ را گوشت کت کے جنک ؋ گوں ہر وہد ؋ لوڑ مہ بو۔ تو و تی کاراں من ؋ بگش من و ت تی کاراں کنا۔ بلئے مرد ؋ آئی ؋ گپ نہ زرت ؋ ہر کارے کے آئی ؋ بوت آئی ؋ ہمے جنک ؋ راتوار کت۔

طوبی سک پریشان ات پمیشا آئی ؋ جنک ؋ سور گس انگ ؋ ہچک ٹشوہازی بندات کت۔ آئی ؋ دل ؋ جیڑ ایت کت ایشی ؋ جلدی سور دیاں کہ منی مرد گوں ایشی ؋ سک نز یک بونگ ؋ انت۔ ہمے پگراں آئی واب بر تگ ات۔

یک شپے طوبی پادا تک کہ آپے وارت بلنے چاریت کہ مردگارانت۔ آ
 جلدی شت جنک ۽ کمره کہ جنک ھم گارانت۔ آئی ۽ وقتی دست سرا کتاب ۽ و تارا
 چانپٹ جت کہ مرد ۽ جنک زر تگ ۽ شنگ۔ آدوب روئی کمره ۽ شت آئی ۽ دیست کہ
 ٹیبل ۽ سرا یک نمدی یے ایرانت۔ نمدی ۽ نبستہات کہ من گوں اے جنک ۽ سورکنیں
 من گوں ایشی ۽ دگہ ملکے ۽ رواں۔ منی نیمگ ۽ بزاں من ترا اطلاق دا تگ، تو بزانے ۽
 تئی کار۔۔۔ گوں ہے گپاں طوبی پرشت ۽ ہلاں بوت۔

مرچی طوبی وقتی ماں ۽ گس ۽ ایوک ۽ تھنا په مرگ ۽ ودار ۽ زند ۽ روچاں
 گوزینگ ۽ انت کہ کدیں مرگ بئیت ۽ آئی ۽ را چہ درد ۽ گماں آزاد ٻہ کنت۔

پی اچ ڈی سکالر

فاطمہ یک انچیں دمگے ء داخل بوت کہ آئی چپ ۽ چا گردء کوہ ات انت۔
کوہانی نیام ء کو چلے آت ۽ کچائیں گس۔ جاگہ جا گہے کمیں سرسبزی است ات۔ دور
یک اسکولے ۾ مسیتے است آت۔

آئی وتنی ڈرائیور را گوشت بریں قبرستان ء فاتحہ یے وانیں پداروئیں۔
وہدے آقبرستان ء سربوت۔ فاطمہ انچومارات کہ ہر کنڈ حاموش انت۔ آئی ء ہما ڈاکٹر
۽ قبر شوہزادات کہ نوک وفات بوتگ ات۔ ہما قبر ۽ کراشت ۽ دعائی لوط ات۔

ہمے وہدہ کہ فاطمہ دعا لوگ ء ات آئی ء را ہما وہ گیر پیدا ک آت کہ اوی
براں گوں ڈاکٹر دیم پہ دیم بوتگ آت۔ آئی ء یات ات کہ ہمے ڈاکٹر انٹرنیشنل
پروگرامے وتنی مقالہ وانگ ات۔ ہال چہ مردم ء پُر آت۔ ڈاکٹر وتنی مقالہ ۽ باز شر
وانگ ء ات۔ ڈاکٹر امریکہ ۽ انگلش لٹریچر PHD کرتگ ات۔ آئی ء وتنی دل ء
گوشت کہ اے مرد وتنی زندہ چخو محنت کنگ ۽ اے جاہ سربوتگ، آئی ۽ نوکری
یونیورسٹی ء ات، دنیا ڪنڈ کنڈ ۽ گوشتگ ات۔ آئی ء باریں چخو شاگرد جوڑ کنگ ات
بلئے مرچی حاکانی چیر اوتنی وپتگ۔

فاطمہ دعا لوٹ ات ۽ پدارا ہی بوت۔ فاطمہ ڈاکٹر گس آئی پُرس ء اتگ
ات۔ فاطمہ ڈاکٹر گس شوہزادگ ات پرچہ کہ آولی گوشت ء اے ہلک ء اتگ

ات۔ یک مردے ء فاطمہ ؋ را ڈاکٹر گس ؎ شون دات۔ اے یک مزنيں حولي یے
ات۔ ايشي ؎ شش ہپت کمرہ ات انت۔ لوگ ؎ ديم ؎ یک سرسزیں باگے اوں
است ات۔

لوگ ؎ مردماء فاطمہ بیا بخیر کت۔ فاطمہ ؎ را یک بانے ؎ نادینت۔ لہتیں
جنین آدم اتک۔ دو جنین آدم ساری ؎ بان ؎ نشیگ ات۔ ڈاکٹر ؎ ناجوڑی ؎ حال ؎ حوال
بوت۔ فاطمہ ؎ ڈاکٹر ؎ جنین حوصلہ دات۔ پیریں زالے ہم بان ؎ نشیگ ات۔ آئی ؎
گریت ؎ گوشت، اے جنک ؎ گندے منی نشارانت۔ سوراء پدا ايشي مردء ايشي ؎ را یل
داتگ ؎ دگہ سورے کرتگ۔ ايشي ؎ حریچ ؎ درچ کنوک و ت ڈاکٹرات بلنے نوں آئی
سر ؎ سا ہگ شیگ من پر لیشی ؎ سک بازلوراں۔

فاطمہ ؎ ڈاکٹر ؎ جنین جست کت کہ تئی جنک ؎ واتگ؟ ڈاکٹرے جنین ؎
گوشت کہ ڈاکٹر ؎ راجنکانی وا گ دوست نہ بو تگ۔ جنک ؎ ہم قسمت خراب انت
کہ مردء دگہ جنینے گپتگ ؎ ايشي ؎ را یل داتگ۔ ايشي گو ٹیں ز ہگ انت آبے پتی
ء چون باں۔ فاطمہ ؎ ڈاکٹر ؎ جنک ؎ چارت کہ سک ملور ؎ پر بیشان ات۔ چھے چہار ساں
پرات انت۔

فاطمہ دل ؎ گوشت کہ یک مردے پی اتیچ ڈی بے کنت ؎ ڈنی ملکے ؎ ڈگری
یافته بہ بیت۔ پدا ہم و تی جنک ؎ بے تعلیم بہ کنت۔ اے چونیں نادانیں سوچے، اے
چے وڑیں فیصلہ یے کہ آئی پت ؎ کلتگ ات۔ فاطمہ کے نشت پدا مردمے رخصت
کت انت ؎ واپس و تی شہر ؎ نیمگ ؎ راہی بوت۔ درائیں راہ ؎ فاطمہ ہے جیڑگ ؎
ات کہ اے چونیں ڈاکٹرے کہ و تی جنک ؎ جاہل ؎ بے ؎ علمے کرتگ۔ اگاں آئی

وئی زہگ بے وانیتن انت آئی جنک یونیورسٹی، پروفیسرے بوتگ ات یا کہ کانج،
اسکول، ٹپھرے بوتگ ات۔ آوتی زہگانی ذمہ داروت بوتگ ات آجھ پریشان نہ
بوتگ ات۔ بلئے افسوس، سدا افسوس۔۔۔۔۔۔

مہرِ تعویز

مرچی آئی ء اسپتیں کفنه گورا آت۔ آئی دیم انگت ء رژن ء ات بلئے آ
لمورات۔ مرگ ء رندا ہم انچوسما بوت کہ آپ کے ء گلہ دارانت۔

مرچی اے گس ء آپ مدامی یلہ کنگ ء انت۔ ہما گس ء کہ ۳۰ سال ہما
بوتگ۔ مردمائیک یک ء آئی دیدار کت۔ آئی پس دوراً وشتاً تگ ات۔

رخسانہ یک معذور میں جنکے ات۔ آئی ء را پولیو بوتگ ات۔ ماس ؋ چ
کسانی ؋ آئی چارگ کتگ ات۔

رخسانہ ؋ پس رستم ظالمیں مرد کے ات۔ رخسانہ ؋ یک براتے ؋ دگہ دو
گوہار است ات۔ آئی پس ؋ مدام گوں یکے ؋ دوا کت۔ مدام کسانیں کارانی سرا
ڈڑھان دات۔ رخسانہ ؋ پس نوں ریٹا تر بوتگ ات۔ آئی ؋ دکانے پیچ کت۔ درائیں
روچ ہموداویٰ کارء سرات ؋ روز ردء وہدء گس ؋ اتک۔

رخسانہ ہر روچ دل مانگ ات کہ پس گومن شریں دل ؋ گپ بہ جنت۔
کومنی کر ابہندیت، منا حوصلہ بدتنت۔ من آئی مُنڈھ معذور میں جنکاں کہ دنیا ؋ ہر مراد
ء چہ بے مراد باہند بلئے پس منی خیال نہ کنت۔ ہر وہد کہ گس ؋ کیت من ؋، مُنڈ گوش
ایت منی نام ؋ پہ مہر ہچبر نہ گپت۔

من اے په رخسانہ سک بزگ بوت۔ یک روپے من اے گوش ایت کہ تو
چونیں نیک دلیں جنینے ات۔ تو منی ماس سنگتے بلتے مدام منی حال اگرے منی
واستا چیز کارے، گومن گپ جنے، کندے، منا مشگول کئے۔ تو کائے من سک وش
با۔ اتوار، روچ اے من رخسانہ گس اشتوں۔ مرچی منی دل اے ات کہ رخسانہ سچھمیں
شہر اپیشداریں۔ آئی دل وش بیت۔ رخسانہ ماس اے را آئی مرد سک بزگ کتگ
ات آوتی زند روجاں په مونجا ہی ملوری گوازینگ اے ات۔ آسکیں بدیں مردمے
ات۔ آئی جندے زہگ شہ آئی بیزاری ات انت۔

رخسانہ برآنڈہ نندوک ات من گس اپڑتوں۔ آئی پس نوک چہ دکان اے
نیمگ اے منادیست گوشتہ مرچی تو سہب سرا آہتگ ات۔

من گوشتہ مرچی من رخسانہ پہ سنتیل اے برال بزگ لوگ اے مدام ششگ
دلے وش بیت۔ رستم اے پہ شگان گوشت کہ اے مُند گوشتیل۔ ہے گپ گوشت گس
چہ دراتک۔ مارخسانہ گاڑی اے سوار کرتہ راہی بوتا۔ شہر کنڈ کنڈ آئی اے را پیش
داشت، آئی اے را اور گی چیز گپت دات۔ آسک وش ات پہ من اے دعا یے کرت۔ ما کہ
گس اے سر بوتا وہ بیگاہ ات۔ مارخسانہ راچہ گاڑی اے ایر کرت گس اے آرت۔

رخسانہ ماس منی منت وار بوت کہ تو منی زہگ اے پہ باز تکانسرے۔ من پا د
اٹک آوتی گس اے راہی بوتا کہ رخسانہ گریت منی دست گپت گوشت کہ بی بی تو
چہ یک ملایے اپیں تحویزے نہ گرے کہ منی پس گومن تئی وڑا مہروان بہ بیت۔

منی چم ارسی بوتاں من سک پریشان بوتاں کہ اے چونیں دورے کہ یک
 معذوریں جنکے پہ وئی پس ۽ مہراں ملا ہی تعویز ۽ چٹ گرگ لوٹیت۔ اے پہک
 قیامت ۽ نشانی انت۔ من درائیں راہ ۽ ہمے چیز ۽ جیڑگ ۽ اتاں۔ من نزاں تگ کہ آ
 وہد ۽ رخسانہ ۽ پے پسو بدیاں۔۔۔ دل ۽ گوشت کہ باندھ روایں آئی ۽ سر پد کناں کہ
 پس ۽ مہر پہ تعویز گرگ نہ بنت ۽ یک روپے آوت گوں تو مہر کنت بلئے اے گپ
 گشگ ۽ منا موه ندرست ہمے شپ ۽ رخسانہ ۽ دنیا یلہ کت۔

محرومی

بے آپ ء ریگستان نندگ نہ بیت بلئے ہے ریگستان ء یک کچانیں آبادی یے است ات۔ وہدے ہور بوت گڑاں آپ یک کڈے ء مجھ بوت انت۔ ہمہ اُر دیں آپ، مال ڦلوتاں وارت ڦمردمائ ہم کارمزکت۔

مرچی یک روپڑے ہے بلک ات۔ روپڑ حیران ات کاے یتگ چہ زر دو رنہ انت۔ یک نینگے مز نیں ماڑی ہسی پیک ڪاروبار دومی نینگ اے یتگ ڦمردمانی بے وسی ڦلاچاری، کچانیں لوگ کڈک کہ چھی یے مان نیست۔

کریم بخش اے یتگ ڦمیڑک پاسیں یک ورنات۔ آئی پوتوت یک جا گہ یے یتگ ڦزہگانی وانینگ ڋجوڑ کرتگ۔ اے روپڑ ساری ء یک NGO ڦمردمے ہمدا اتگ ات۔ ہمیشی ڪاریم بخش ڇرا لک ڦمدت کت۔ یک جگی یے ٺہتیں کتاب پڑھگانی وانینگ ڋہمیشی ڇدا تگ ات۔ روپڑ کریم بخش ڇورا اتک ڻ آئی ڇراجست ڦپرس کت۔

کریم بخش ڇگوشت کہ ”منے یتگ ڦمردمائ ساپیں آپ په ورگ نیست انت ہے لردیں آپ ڇورانت۔ منے یتگ ڇجنین آدم په ورگ ڇدارگ چن انت پر چکہ گیس نیست انت۔ جوانیں ورگ نیست۔“

رپوڑھیرا نانت کے ملک، چونین حاکم انت کہ ایشانی عوام خوار، ذلیل
 انت بلئے کس ایشانی حال، جست آنے کنت۔ اداہسپتال اسٹ، نئے شریں اسکول
 نئے ورگ آپ اسٹ، نال شریں بازارے۔ پسی پیک، درائیں حاکمانی دل
 آپ دنست بلئے اصل، اے ملک، حاکم نیاں ظالم انت۔ رپوڑھے پگر، ات کہ لہتیں
 جنین آدم، زہگ پلاسٹک، بوتل، بالٹی اش دست، ات، ہما کڈ، نیمگ، پیدا ک
 اتائ کہ لردیں آپے مان اتے۔ رپوڑگوں کریم بخش، ہما نیمگ، راہی بوت،
 وہدے اے سر بوتاں گنداب کہ مردماب وقی ڈبی گون انت، آپ، پر کنگ انت
 دومی نیمگ، یک، دو ہر لہتیں گوک، میش، ہم، ہے آپ، ورگ، انت۔

گل محمد کریم بخش، پس ات آہم ہے کڈ، سر بوت۔ سلام، دعاء، پد گل محمد چہ
 رپوڑھ جست کت کہ واجہ اے سی پیک چھات؟ رپوڑپ مسکرا گوشت اے گوا درء
 تیاب، بستگیں ماڑی انت۔

گل محمد جست کت کہ من اش کنگ منے زمین، گیس اسٹ، سیندک،
 سہر در کیت اے درائیں چیزاں درآمد برال مارا چھ فاتنگ کنیست۔ منی جنک سوری
 انت بلئے مناطقت نیست کہ یک سہر، پلکے آئی واسٹے بگریں۔

کریم بخش شہرا مزوری کنت بیگاہ، وہد، کیت، اے زہگاں وانین
 ایت۔ بے چارگ مدام پگر کنت کہ منے قسمت کدی بدل بیت؟ منے مردم اے
 حرابیں آپ، ورگ، کدی میں کن انت؟ منے گپ، کئے اش کنت؟ کئے منے
 مدت، کیت؟ ما اے ملک، مردم نیاں؟ مدام انچیں گپ کنت۔

گل محمدءَ گوشت کہ اے بیتگ، درائیں مردم ڈھاڑی، سرازند گوازینگ
 ئانت۔ بے چارگیں کریم بخش، مدت، بہ کنے اے بچارگ بیتگ، زہگانی وانینگ
 ئانت کہ بلکیں اے زہگانی چم پچ بے با۔ ما و بے تعلیمیں مردمان ما اش کناں منے
 زمین خزانگاں پُرانت بلئے ما پچ کت نہ کناں۔“

گل محمدوتی دستاں برزکنت گوش ایت خدا تو کجا نے؟ رپورٹ اے درائیں
 منظر، چارگ، ات، ووئی رپورٹ، ہمے گپاں نوشته کنگ ات۔ جنکانی قطارے، ڈبی
 سرا، باطی اش دست، دیم پہ بیتگ، روان ات انت۔--

